

SĂ VII SĂ TE ÎNTÂLNEȘTI CU HRISTOS!

Ne spune Sfântul Apostol Luca că, într-o sâmbătă, adică într-o zi de sabbat, zi de odihnă pentru poporul lui Israel, mergeau la sinagogă. Undeva, acolo, în spate de tot, intrând Hristos, vede o femeie gârbovă. Aceasta nu putea să se îndrepte și nici să privească în sus. Ea nu văzuse soarele de 18 ani. Spuneți-mi ce categorie de oameni nu văd soarele 18 ani? Cei din închisoare. N-ați auzit de grelele temnițe în care oameni au fost puși în celule mai mici de doi metri pătrați, fără ferestre? Când au ieșit din închisoare și-au mărturisit viața și au spus:

- „Cinci ani, zece ani de temniță grea, părinte, n-am văzut soarele!”

L-am întrebat: - Dar atunci ce ai văzut?

- „Părinte, zece ani soarele nu l-am văzut, dar L-am văzut pe Hristos Care a pătruns în întunecoasa mea celulă!”

Așa a fost și cu femeia aceasta, după cum găsim în contextul Sfintei Evanghelii. Mântuitorul spune aceasta; ea n-a fost diagnosticată la tomograf, ca să spună medicul Luca de nu se putea ridica să vadă soarele. Diagnosticul îl dă Hristos Care spune: „Această fiică a lui

Avraam este legată de 18 ani de Satana.” Iată trăia liberă în lume. Era gârbovă și totuși, în fiecare sâmbătă, ea mergea la sinagogă să audă cuvântul lui Dumnezeu. Iată, soarele nu l-a văzut, soarele de pe cer n-a coborât la ea să-i mângâie fața, ci a coborât, din adâncul cel de sus, Soarele Dreptății Hristos. N-a fost dezlegată de păcatele sale, deci bănuim că acea femeie n-a fost o femeie rea, o destrăbălată a societății. Legată fiind de Satana, totuși ea venea sâmbătă de sâmbătă la sinagogă. Iată că puterea diavolului asupra omului este limitată! El este slobot în lume, el L-a părăsit pe Dumnezeu, pe el l-a lăsat Dumnezeu în lume, el leagă și pe unii și pe alții. De aceea, astăzi se vorbește peste tot despre o criză economică, o criză morală, dar nu se vorbește despre o lume gârbovă.

În ce categorie oare intră acei oameni care sunt sănătoși trupește și la minte teferi, limpezi, iar când sună dangătul clopotului închid fereastra, ca să nu-l audă? Aceia sunt „gârbovi”. De aceea îndemn credincioșii să-și aducă soțul gârbov sau soția gârbovă la biserică, la Hristos, să-l dezlege. Oare nu dorește fiecare

ca soțul sau soția lui să fie dezlegat de „gârbovia” lui? Mulți din creștinii care vin la biserică își lasă acasă soțul sau soția „gârbovă”, își lasă copilașii „gârbovi” în casă. Oare de ce nu vă e milă de ei? Îndemn pe fiecare să-i fie milă de cei apropiați, de membrii familiei, de vecini... Nu știți cât har veți primi de la Dumnezeu atunci când veți aduce un om „gârbov”, nu de un an, nu de doi, nu de 18, ci poate de mai mulți! El este „gârbov”, dar n-a venit la Hristos ca să-l dezlege.

O, câți frați de-ai noștri n-au mai venit în biserică! Unii de când i-au adus mamele lor, în brațe, la Botez, alții au mai fost o dată, tot de gura mamei ori a tatălui, la cununie. De atunci ei spun preotului:

- Părinte, ne-am cununat, am venit la biserică, de acum nu știu când o să mai trec pragul bisericii, când mă va aduce cineva, cu lumânare și cruce la căpătâi.

Prea puțin, prea puțin de trei ori în viață să vii să te întâlnești cu Hristos!

† IOAN

Mitropolit al BANATULUI istoric

Bijuteria lirică

Cântecul căței

Serghei ESENIN

Spre ziuă, sub căpița de secară,
Pe auriul snopilor plecați,
Cățeaua, în vișornia de-afară,
Fătase șapte cățeluși roșcați.

Până-n amurg, veghind încovoiată,
I-a răsfițat, lingându-i ne-nterupt.

Și se topea ninsoarea spulberată
Pe fierbințeala pântecelui supt.

Iar seara, când găinile s-așază
Stăpânul casei a ieșit posac

Și unde mama pâlăia de groază,
El pe toți șapte i-a băgat în sac.

În urma lui, fugind după desagă,
Cățeaua da-n nămeții de pe drum...
Răpindu-i puii, apa din viroagă
Scâncea curgând sub botul ei, acum.

Apoi când se-nturna șovăitoare
Și singură înspre culcușul ei,
Deasupra casei i-apăru pe zare,
În locul lunii, unul din căței.

Străină, zgribulită și-n neștire,
Privea la chipu-i nalt și depărtat,
Iar luna plină, lunecând subțire,
După colini a dispărut treptat.

Și de atunci atunci, când cineva-n ogradă,
Drept pâine-i zvârle-o piatră dinadins,
Ca stele mari de aur în zăpadă,
Cățeaua ochii triști și i-a prelins.

LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

Oclădire doar în aparență ștersă se află în Piața Plevnei, chiar pe colț cu str. Berthelot (fostă Caraiman) nr. 5. Spunem ștersă în comparație, cu cele din jur. Dacă o privești separat, începi să înțelegi ce anume a adus atâta faimă stilului arhitectonic numit ba Jugendstil, ba stilul anilor 1900. Casa are parter și două etaje. Colțul este în racord curb cu cele două fațade și se continuă în sus cu un turnuleț de tablă.

Parterul este realizat dintr-o imitație de piatră monolit, cu incizii adânci. Mai are și două medalioane: în fiecare apare câte o tânără, dar una cântă la vioară și cealaltă pictează. Portalul de intrare în clădire are un vitraliu (încă frumos colorat), în care observăm un peisaj pe marginea unui râu. Ușa

O casă tip Jugendstil

îngustă și joasă nu este specifică altor construcții similare din oraș. O curiozitate. Dacă treci de

portal dai într-un hol mare, care-ți ia ochii; este unul dintre cele mai spectaculoase din toată Timișoara. O faianță de epocă urcă până la un metru înălțime. Este vernil, cu unduiri verzi și motive geometrice pe maro-roșcat. În sus, pereții parcă sunt tapetați, împărțiți în mai multe registre. Sus de tot, o friză continuă este împărțită în mai multe registre ce se tot repetă, în registru sunt tinere ce dansează grațios. Tavanul holului are peste tot caneluri fine. Restul spațiului este împărțit în apartamente, pentru chiriași. Cinste celor ce, locuind acolo, nu au distrus aceste lucruri. Păcat însă că clădirea nu este deloc cunoscută. Elementele enumerate mai sus o pot așeza în rândul clădirilor însemnate ale orașului. Cu gândul că poate odată și o dată se va apleca cineva și asupra ei, îmi permit să vă recomand ca în plimbările dumneavoastră prin zonă să aruncați o privire și asupra sa.

Foaia de Jimbolia

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Coloniștii șvabi au adus cu ei credința în Dumnezeu

DARIUS-ADRIAN POSTELNICU, PRIMAR AL ORAȘULUI Jimbolia

Privind fotografia aflată în albumul cu poze frumoase al orașului și publicată în acest număr al revistei noastre, mi-am reamintit ce spunea, odată, domnul primar al orașului Jimbolia despre strămoșii tinerilor din imaginea de jos a paginii: „Coloniștii șvabi au adus cu ei credința în Dumnezeu, fiind însoțiți de preotul catolic, precum și dorința de a-și crea un viitor mai bun, prin hărnicia și priceperea cu care au muncit. Obiceiurile și tradițiile primilor șvabi, moștenite din moși - strămoși, au fost încredințate vrednicilor urmași care le - au păstrat cu sfințenie și dezvoltat, din tată în fiu, până în zilele noastre.

Din momentul colonizării a început și dezvoltarea economico - socială a comunei. Aceasta a cunoscut ritmuri de creștere mai accentuate sau mai lente, fiind determinate de condițiile istorice și asperitățile vremurilor pe care le-a trăit populația în cele două veacuri și jumătate de existență. Coloniștii și urmașii acestora au trecut prin multe situații deosebit de grele: molime, două războaie mondiale, deportarea la munca de reconstrucție

în URSS, deportarea în Bărăgan, însă nu s-au lăsat învinși; tenacitatea, priceperea și hărnicia lor a biruit aceste greutăți, păstrându-și demnitatea și identitatea etnică.

Pentru noi, locuitorii de azi ai Jimboliei, colonizarea și evoluția acestei așezări reprezintă o pildă de vrednicie și sacrificiu pentru progresul economic, social și cultural al comunității. De - a lungul timpului, din rândul populației germane de pe aceste meleaguri s-au afirmat personalități de seamă care, prin priceperea, perseverența și talentul lor, au dat strălucire Jimboliei. Populația autohtonă a dat oameni de seamă nu numai Banatului, ci și țării sau chiar Europei”.

DOMNUL PRIMAR ALĂTURI DE ELEVI

Începutul de an școlar la Școala Gimnazială din orașul Jimbolia, a prilejuit elevilor întâlnirea cu dascălii lor, dar și cu edilul orașului, domnul Darius-Adrian Postelnicu, care, cu acest prilej, în cuvântul său, le-a adresat elevilor un încurajator salut din pragul acestui nou an școlar, urându-le succes deplin la capătul alocuțiunii.

VEȘTI BUNE PENTRU JIMBOLIENI

În luna care a trecut, la sediul Consiliului Județean Timiș, domnul director general al Agenției Naționale pentru Locuințe, Dr. Ing. Andrei Cosmin Țurcanu și administratorul firmei de construcții care a fost desemnată câștigătoare în urma procedurilor de achiziție publică au semnat contractul pentru finalizarea lucrărilor la blocurile pentru tineri, destinate închirierii, situate în Jimbolia, Str. George Enescu.

La această întâlnire au participat și domnul Călin Ionel Dobra, președintele Consiliului Județean Timiș, precum și domnul Darius-Adrian Postelnicu, primarul orașului Jimbolia.

Rubrica elevilor

„DIN NOU LA ȘCOALĂ”

La începutul anului școlar, voluntarii Smithfield România au oferit ghiozdane și rechizite școlare elevilor, și copiilor claselor pregătitoare și I din orașul Jimbolia. Copiii au fost deosebit de încântați să primească rechizite școlare și tăblițe magnetice pentru activitățile de grădiniță sau ghiozdane, penare și orare cu sfaturi pentru un stil de viață sănătos și o alimentație echilibrată.

Peste 46.000 de elevi din localitățile unde Smithfield România își desfășoară activitatea au fost incluși în programul de sprijin pentru educație „Din nou la școală”, care a debutat în 2007.

Din albumul cu poze frumoase al orașului nostru

KIRCHWEIH

Foiaia Aeroportului Internațional Timișoara „Traian Vuia”

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

DIN OCTOMBRIE 2018: 44 DE CURSE AERIENE SĂPTĂMÂNALE SPRE ȘI DINSPRE BUCUREȘTI OTOPENI

Noi zboruri spre BUCUREȘTI

Compania aeriană Ryanair va introduce, începând cu luna octombrie, 4 zboruri suplimentare București-Timișoara și retur, iar compania aeriană Tarom, două zboruri suplimentare. Modificarea va veni odată cu intrarea în vigoare a orarului de iarnă, respectiv 28 octombrie.

În prezent, compania Ryanair operează 12 zboruri săptămânale, câte 2 zboruri în zilele de luni, marți, miercuri, joi, vineri duminică. Astfel, începând cu 28 octombrie 2018, Ryanair va opera 16 zboruri săptămânale. Astfel, în zilele de luni și vineri vor fi operate câte 3 zboruri/zi, iar în celelalte zile (inclusiv sâmbăta), câte 2 zboruri/zi.

Compania aeriană Tarom va introduce două zboruri suplimentare, în zilele de miercuri și vineri, astfel încât va ajunge în timpul sezonului de iarnă la 28 de zboruri săptămânale.

„Destinația București este pe primul loc în topul celor mai căutate destinații din Timișoara,

aproximativ 25% dintre pasagerii care călătoresc la sau spre Timișoara aleg această destinație. În primele 8 luni ale acestui an, 259.000 de pasageri au călătorit pe această rută, dintr-un total de 1.016.521 pasageri. Pe următoarele locuri se află destinațiile Bergamo, Munchen și Londra”, a declarat directorul aeroportului Timișoara, Daniel Idolu.

La cele 16 curse săptămânale puse la dispoziție de compania Ryanair, se vor adăuga cele 28 de curse săptămânale spre și dinspre București, oferite de compania Tarom, astfel că, în total, începând din octombrie vor fi disponibile 44 de curse săptămânale spre și dinspre București Otopeni, cu o frecvență între 5 zboruri pe zi (sâmbătă și duminică) și 8 zboruri pe zi (miercuri).

Companiile aeriene își rezervă dreptul de a aduce modificări programului de zbor.

Orarul Curselor spre București, cu plecare din Timișoara – pe zile

Compania/zbor	Luni	Marți	Miercuri	Joi	Vineri	Sâmbătă	Duminică
TAROM/RO 610	5h45	5h45	5h45	5h45	5h45	5h45	5h45
TAROM/RO 602	8h30	8h30	8h30	8h30	8h30		
RYANAIR/FR 435	8h35	8h35	8h35	8h35	8h35	8h35	8h35
TAROM/RO 606						11h45	11h45
TAROM/RO 606		12h25	12h25		12h25		
RYANAIR/FR1954	12h45		12h45				
TAROM/RO 606	14h25			14h25			
TAROM/RO 612			15h20		15h20		
TAROM/RO 608	19h45	19h45	19h45	19h45	19h45	19h45	19h45
RYANAIR/FR 308	22h45	22h45	22h45	22h45	22h45	22h45	22h45
TOTAL	7	6	8	6	7	5	5

CURSA COMPANIEI NAȚIONALE TAROM VA UNI DIN 2018, ANUL CENTENARULUI, ZONA DE VEST A ROMÂNIEI, BANATUL, CU REPUBLICA MOLDOVA

DECOLARE CHIȘINĂU	ATERIZARE TIMIȘOARA	DECOLARE TIMIȘOARA	ATERIZARE CHIȘINĂU
Duminică	Luni	Luni	Luni
Ora 23.30	Ora 1.15	Ora 1.40	Ora 3.20
Miercuri, Vineri	Joi, Sâmbătă	Joi, Sâmbătă	Joi, Sâmbătă
Ora 23.30	Ora 1.15	Ora 3.50	Ora 5.30

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL BIROULUI DE RELAȚII PUBLICE AL AEROPORTULUI

Foaiia F de Făget

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

VĂ DAȚI SEAMA CE VOLUM DE MUNCĂ, URIAȘ, SE AFLĂ ÎN SPATELE SCRIERII ACESTOR CĂRȚI?

MARCEL AVRAM, PRIMARUL ORAȘULUI FĂGET

care domnul primar Marcel Avram, le consideră ca fiind „de o importanță

Făgetul se poate mândri, în parametrii spiritualității, și nu numai, cu o bogată zestre editorială. Două din cele mai recente și emblematice creații ivite din „orașul cu castani”, sunt semnate de personalități ale căror nume au trecut demult fruntariile făgețene. E vorba de „Monografia Protopopiatului Ortodox Român al Făgetului, 300 de ani de existență atestată”, lucrare întocmită de prof. Bujor Păcurar - coordonator, împreună cu profesorii Ioan Cîpu și Dumitru Tomoni precum și de „Monografia Făgetului”, scrisă de domnii profesori Ion Căliman și Dumitru Tomoni, lucrări pe

deosebită”, lucrări excepționale.

„Din păcate, aceste două cărți, nu s-au bucurat de o publicitate pe măsura importanței lor, nu au fost suficient mediatizate”, mai spune edilul Făgetului. Vorbindu-ne despre aceste două apariții, domnul profesor Marcel Avram a ținut să mă întrebe retoric: „Vă dați seama ce volum de muncă uriaș, se află în spatele scrierii acestor cărți? Sunt oameni care au făcut lucrul acesta din suflet, au depus acest efort pentru că iubesc orașul acesta în care trăiesc și nu în ultimul rând, pentru că iubesc liceul pe care îl cinstesc cu numele și munca lor. Care liceu – ne-a asigurat domnul primar – a avut de-a lungul anilor, o prezență laudabilă la toate olimpiadele, reușite care ne îndeamnă să realizăm o mai bună mediatizare a performanțelor elevilor făgețeni și a profesionalismului dascălilor lor. Pentru că Făgetul a avut și are profesori de excepție.”

Președintele de onoare al jurnalului „Banatul”, Î.P.S.S. Ioan, alături de autori

Din lada cu zestre a toamnei

Toamna în parc

GEORGE TOPĂRCEANU

*Cad grăbite pe aleea
Parcului cu flori albastre
Frunze moarte, vorba ceea,
Ca iluziile noastre.*

*Prin lumina estompată
De mătasa unui nor,
Visătoare trece-o fată
C-un plutonier-major.*

*Rumen de timiditate
El se uită-n jos posac.
Ea strivește foi uscate
Sub pantofii mici de lac.*

*Și-ntr-o fină discordanță
Cu priveliștea sonoră,
Merg așa, cam la distanță,
El major și ea minoră...*

Rubrica elevilor

UNELE CUVINTE VIN NEINVITATE

MARCEL TOLCEA

Am atras atenția asupra sinonimelor din limba română pentru cuvântul „petrecere”.

Astăzi continui, nu înainte de a vă spune că verbul „a continua” s-a adaptat la uzul de fiecare zi și, de curând, acceptă la persoana I singular forma „eu continui”. Forma „eu continuu” era considerată corectă până în 2010. Dar, atenție, nu scrieți „să continue”, ci „să continui”. Mă întorc la sinonimele pentru petrecere.

„Festin” are o bogată familie de cuvinte. Magistrul lingviștilor timișoreni, Profesorul Tohăneanu, arată că „festin” vine de la „fest”, „sărbătoare” și stă alături de cuvântul „festival”, dar și de „festă”, „păcăleală”. Același autor ne previne că „banchet” vine din italiană, unde înseamnă „băncuță”, dar că, atenție, limba română a împrumutat verbul „a benchetui” din ucraineană: „bênchet”, cu accentual pe prima silabă. Astfel de surprize se întâmplă chiar și în istoria limbilor: unele cuvinte vin neinvitate la banchetul înțeleșurilor! Un banchet la care turcii ne-au adus cuvintele *chef*, *chiolhan* și *zaiăfet*, grecii au sosit împreună cu „paranghelie”, iar rușii ni l-au parașutat pe „guleai”. Cu „praznic”, situația e mai complicată. Slavii ne-au lăsat în limbajul religios cuvântul *praznic* ce are sensul de „pomână”, „parastas”, dar și de „petrecere mare”.

Din albumul cu poze al primăriei

La mijlocul acestei veri, Majestatea Sa Margareta custodele coroanei și Alteța Sa Principele Radu, au fost oaspeții orașului Făget. Cu acest prilej, domnul profesor Marcel Avram, edilul orașului, le-a oferit în dar, invitaților oaspeți, lucrarea de excepție „Monografia Făgetului” scrisă de domnii profesorii Dumitru Tomoni și Ionel Căliman

PAGINĂ COORDONATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Lipova

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

ÎN AN CENTENAR

FĂRĂ EROI SUNTEM TOȚI NIȘTE OAMENI SIMPLI

BERNARD MALAMUD

Una care a trecut a marcat, la fel ca în fiecare an, și de această dată, un eveniment important pentru reprezentanții administrațiilor locale și județene: comemorarea eroilor de la Detașamentul Păuliș.

Manifestările comemorative organizate pe raza județului Arad, dedicate luptelor eroilor de la Păuliș din septembrie 1944, au avut loc în acest an, în ziua de sâmbătă, 15 septembrie.

Prin toate acțiunile de comemorare organizate de instituțiile județului Arad, anul 2018 a marcat împlinirea a 74 de ani de la luptele eroice din septembrie 1944 care s-au purtat împotriva trupelor inamice invadatoare pe teritoriul județului Arad, pentru apărarea Defileului Mureșului dar și a suveranității și integrității patriei.

Dintre oficialitățile județene și locale, care au participat la aceste acțiuni

Lipova, veterani ai luptei de la Păuliș, cadre militare active, în rezervă și retragere, reprezentanți ai autorităților locale și instituțiilor deconcentrate, elevi ai școlilor din Lipova și Păuliș.

de comemorare, amintim pe: Dna. Florentina Horgea – Prefectul Jud. Arad, Vasilică Damian – Subprefectul jud. Arad, deputat de Arad Dorel Gheorghe Căprar – Președintele Comisiei pentru Apărare, Ordine Publică și Siguranță Națională, deputații de Arad – Florin Tripa și Adrian Todor, generalul de brigadă Nicolae Tonu – locțiitorul comandantului Diviziei 4 Infanterie „Gemina”, Arhiepiscopul Aradului-IPS Timotei Sevcicu, Mircea Iosif Jichici – primarul Orașului Lipova, Petru Cociș – Administrator public al Orașului Lipova, consilieri locali din cadrul Consiliului Local al Orașului

MULȚUMESC TUTUROR CELOR CARE S-AU ÎMPlicAT ÎN ORGANIZAREA ACESTUI EVENIMENT ȘI CARE PRIN ACTIVITATEA LOR AU ASIGURAT BUNUL MERS AL LUCRURILOR PE PARCUSUL ÎNTREGII SĂRBĂTORI

MIRCEA JICHICI - PRIMAR AL ORAȘULUI LİPOVA

Mii de oameni, romano și greco-catolici, au celebrat în 7-8 septembrie, dar și în toată săptămâna care a precedat aceste zile, la Basilica „Maria Radna”, din Radna- Lipova, Nașterea *Mai-cii Domnului* sau *Sfânta Maria Mică*, mănăstirea de la Radna fiind, cu această ocazie, la fel ca și în 15 august, cel mai important loc de pelerinaj pentru credincioșii celor două confesiuni.

Sute de pelerini din toată țara, dar și din Ungaria, Austria, Germania și Bulgaria au fost prezenți la Lipova, unde au vizitat și în acest an, începând de joi, 6 septembrie, până sâmbătă, 8 septembrie inclusiv,

Basilica „Maria Radna” din Lipova și au participat la slujbele care au fost oficiate în mai multe limbi: maghiară, croată, bulgară, germană și română.

Sfânta Liturghie Pontificală, susținută în limbile română, maghiară și germană, aceasta fiind celebrată de Eminentă Sa, Cardinal Erdo Peter, Esztergom, E.S. Msgr. Bocskei Laszlo - Episcop de Oradea și Episcop Emerit Msgr. Martin Roos. La acest moment înălțător au luat parte mii de credincioși, de diferite confesiuni, basilica de la Radna dovedindu-se a fi încă o dată neîncăpătoare, în astfel de momente unice.

Mobilizarea extraordinară de forțe din partea organizatorilor a Primăriei orașului Lipova, a Poliției Lipova, precum și a Serviciului Public Voluntar de Pompieri Lipova, a fost una remarcabilă și cu această ocazie, în ceea ce privește asigurarea ordinii și a liniștii publice în aceste zile, având în vedere numărul foarte mare de participanți, de ordinul miilor, în fiecare an, veniți din toată țara dar și din străinătate.

Cu prilejul acestei mari sărbători religioase, Primăria Orașului Lipova, a organizat „Târgul Anual Maria Radna”.

LE UREZ ELEVILOR UN AN ȘCOLAR FRUMOS

PETRU COCIȘ - ADMINISTRATOR PUBLIC AL ORAȘULUI LİPOVA

Deschiderea anului școlar este și va fi întotdeauna o sărbătoare, iar noul an școlar și-a redeschis porțile din nou și în acest an pentru a primi, cu mic cu mare fiecare elev.

În cadrul celor două licee din orașul Lipova, Liceul Atanasie Mariescu și Liceul Sever Bocu, elevii au fost întâmpinați cu noi forțe, planuri, ac-

tivități și așteptări în noul an școlar 2018-2019.

În numele primarului orașului Lipova, domnul Iosif Mircea Jichici, a fost prezent la cele două licee, pentru deschiderea anului școlar 2018-2019, domnul Petru Cociș – Administrator Public al Orașului Lipova, din partea căruia elevii au primit un mesaj foarte frumos pentru noul an șco-

lar: „Le urez elevilor un an școlar frumos, mult succes, în desfășurarea activității școlare, un nou an pe care să-l termine cu rezultate excepționale, iar profesorilor și părinților le transmit aceleași gânduri de bine, deoarece, alături de acești copii minunați, contribuie, în mod egal, în formarea viitorului țării noastre!”

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOMNIȘOAREI ADELA POPESCU

Foaiia de Giarmata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

SUNT ONORAT ȘI MÂNDRU CĂ AVEM UN PRIMAR GOSPODAR ȘI HARNIC, AȘA CUM ESTE DOMNUL BUNESCU

După fiecare mare manifestare, trebuie să consemnăm, alături de alocuțiunile scenice și ecurile, astfel am aflat de la domnul **Hoarcă Rusalin** că „petrecerile în Giarmata nu s-au încheiat în 8 septembrie. În următoarea perioadă, va avea loc «Balul seniorilor», iar în luna decembrie, va fi organizat un mare festival, care devine tradiție, dedicat obiceiurilor și datinilor de iarnă. Atunci vor fi invitate ansambluri folclorice din mai multe zone foclorice ale României pentru a evolua pe scena din Giarmata.”

Iar domnul viceprimar **Claudiu Mihălceanu** ne-a spus: „Mă bucur că lumea a venit în număr foarte mare. A fost a doua ediție a rugii care a avut loc în Parcul Izvor. Vrem ca la anul să schimbăm locul și să organizăm o manifestare și mai mare. În fiecare an noi ne pregătim cu câteva săptămâni înainte, pentru a ieși o sărbătoare reușită pe placul tuturor. Doamne ajută”.

De asemenea, consilierul local **Ionel Carabulea**, și-a transmis cuvântul său către cei prezenți: „Sunt onorat și mândru că avem un primar gospodar și harnic, așa cum este domnul Bunescu. Îi promit că voi fi alături de el și de comună, fie că voi mai fi consilier sau simplu cetățean. Mulțumesc tuturor care au avut încredere în mine până acum”.

În rest, să vorbească imaginile...

Poarta de start a competiției automobilistice

Biserica e făcătoare de pace

Copiii comunei, în portul strămoșesc

Domnul primar, în jocul care a deschis sărbătoarea

Viața este precum dansul. Dacă avem un ring de dans mare, mulți oameni vor dansa

Foaia de Remetea Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Când am devenit primar am preluat administrația cu un minus 20 de miliarde de lei

Ilie GOLUBOV - Primar al comunei Remetea Mare

Ori de câte ori un coleg de redacție pleacă spre comuna Remetea Mare, pentru a îl întâlni pe domnul primar, Vasile Todî ne spune mereu același îndemn: „Plecați devreme că primarul este matinal, adică se trezește pe la 5:00 dimineața și asta de ani buni, de pe vremea când era șef

de fermă.” Așa am făcut și la ora 7:00 am ajuns în fața primăriei. Domnul primar, era acolo!

Domnule primar Ilie Golubov, nu vă întreb la al câtelea mandat sunteți, vă întreb doar de ce credeți că sunteți așa de respectat și votat de cetățenii localității Remetea Mare?

► Eu nu pot să mă pronunț. Să o spună alții. Nu vreau să mă laud. Cu unele lucruri mă laud, dar cu altele nu pot. Totuși trebuie să vă spun că eu știu să comunic cu oamenii foarte bine și am fost în asentimentul lor ori de câte ori a fost nevoie. Și nu numai atât. Eu de meserie sunt veterinar. Până în 2010 nu a fost nici medic uman aici. Venea și pleca. Eu eram peste tot. Eram cheia franceză, cum se zice. Făceam inclusiv injecții la pacienții care aveau nevoie.

De asemenea, în luna decembrie, vin oamenii să le tai porcul. Eu sunt specialistul. Vin și să le prepar animalul. Eu știu să fiu prieten cu cetățenii.

Omenia dumneavoastră se regăsește în votul

cetățenilor la alegeri?

► Păi la alegerile din primul tur am avut voturi cât toți ceilalți contracandidați la un loc. Ei toți nu au avut jumătate din voturile mele. De asemenea, în urmă cu doi ani, când m-am întrecut în cursa alegerilor cu fostul șef de post, am mai avut un contracandidat. Ei bine, pe Remetea Mare eu am avut votul zdrobitor. La Ianova am obținut cu 30 de voturi mai mult decât el. Ca un detaliu de statistică, la Remetea el a avut 110 voturi, iar celălalt peste 50. Eu am avut peste 800! Victoria mea a fost mare. Mi-a și spus atunci unul de la PNL: „Măi, Ilie, tu de la mandat la mandat aduni tot mai multe voturi.”

Domnule primar Golubov, amintiți-ne de câteva proiecte frumoase și mari pe care le-ați reușit în acești ani de când sunteți edil în Remetea Mare?

► Unul dintre proiectele mari este asfaltarea tuturor străzilor din comună, iar altul este introducerea apei în toată localitatea.

Cum ați găsit visteria primăriei Remetea Mare atunci când ați preluat conducerea ei?

► În 2008 când am devenit primar am preluat administrația cu un minus 20 de miliarde de lei, pe care trebuia să le achit. Vă puteți închipui? Ați riscat o alegere dificilă.

Am început și cu PNDL OUG 28 - un proiect guvernamental pe care l-am câștigat.

Și restul proiectelor?

► Restul proiectelor le-am făcut din bugetul local. Pe asfaltarea străzilor am investit în jur de

3 milioane de euro, în două legislaturi. Proiectul de introducerea apei în comună l-am început în primul mandat. Am avut și bani din bugetul local, dar unele lucrări au fost făcute și pe datorie. Constructorul a acceptat. Am plătit mai târziu. Vreo patru ani am lucrat la acest proiect. Acestea sunt două obiective foarte importante care rămân și sunt utile tuturor cetățenilor.

Ați preluat o instituție cu datorii mari, ce alte probleme ați mai întâlnit în această perioadă?

► Am avut unele probleme cu apa. Eu am lăsat totul la atitudinea locuitorilor comunei, dar în luna iulie, pe timp de vară, nu am mai avut apă. În două ore s-au consumat 40.000 de litri. Asta s-a întâmplat în urmă cu doi sau trei ani. Era foarte grav. Oamenii au dat drumul la toate robinetele au udat grădini și au consumat toată apa. Nimeni nu mai avea apă.

Și atunci?

► Atunci, ne-am decis să o dăm să fie coordonată de Aquatim. Au venit specialiștii Aquatim și au pus contor la fiecare casă. De atunci, apa nu a mai fost o problemă.

Dacă ați fi lăsat-o...

► Dacă lăsam la liber, fără să fie contorizat consumul, eram terminați. Nu mai exista apă la Remetea. Toți au consumat cât au vrut. Era la liber. Au plătit la paușal cum au vrut. Anul trecut cât a fost de cald în lunile iulie și august tot am avut apă la robinet, fiindcă există contoarele. Acum nu mai consumă omul fără rost și nu mai udă toată grădina. Știe că plătește.

Rubrica credinței

„CRUCII TALE NE ÎNCHINĂM, HRISTOASE...”

Se cunosc aproximativ 400 de forme de cruce, dintre care următoarele sunt cele mai răspândite: crucea Tau, în formă de T care este cel mai vechi simbol, cu origine în vechea Chaldee; crucea ortodoxă, greacă; crucea catolică, latină (actualmente este forma cea mai răspândită); crucifixul (în primele secole după răstignirea lui Hristos nu s-a prezentat corpul Acestuia pe cruce).

La Sinodul Trullanic din anul 691 s-a acceptat prezentarea unui tânăr pe cruce. Ulterior, prin secolul al X-lea, după abolirea pedepsei cu moartea prin crucificare, când din memoria colectivă a creștinilor a început să dispară asociația negativă a crucii cu chinurile crucificării, s-a pus trupul lui Iisus pe cruce în locul tânărului anonim.

Venerarea Sfintei Cruci este legată de lauda Învierii: „Crucci Tale ne închinăm, Hristoase, și Sfântă Învieria Ta o laudăm și o mărim”.

Rubrica școlii

DREPTURILE CADRELOR DIDACTICE

În timpul orelor de curs, cadrele didactice au dreptul de a nu fi deranjate de nicio autoritate școlară sau publică, cu excepțiile prevăzute de lege.

Tot în spiritul dreptului la securitate al profesorului, acesta are dreptul de a nu fi înregistrat audio și/sau video în timpul activității didactice. Cu atât mai puțin, multiplicarea unor înregistrări nu este permisă fără acordul profesorului, chiar dacă a existat consimțământul pentru înregistrare.

Cei care ocupa posturi în afara localității de domiciliu au posibilitatea să ceară decontarea cheltuielilor de transport. De asemenea, pot be-

neficia de fonduri extrabugetare sau de sponsorizări pentru a participa la manifestări științifice

organizate în străinătate.

Pentru profesori, legea prevede un concediu anual cu plata de 62 de zile, numai în perioada vacanțelor școlare. În plus, cei care redactează teza de doctorat sau lucrări în interesul învățământului, pe baza de contract de cercetare ori de editare, au dreptul la șase luni concediu plătit, o singură dată, însă numai cu aprobarea consiliului de administrație al școlii. În vederea continuării studiilor/specializării, profesorii pot beneficia de concediu fără plată pe o perioadă de maximum trei ani într-un interval de șapte ani.

PAGINĂ REALIZATĂ DE GHEORGHE MIRON

Foaia de Dumbrăvița

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

DESCHIDERA ANULUI ȘCOLAR 2018-2019 LA ȘCOALA GIMNAZIALĂ DUMBRĂVIȚA

De 10 septembrie 2018, la ora 9, curtea școlii Gimnaziale Dumbrăvița a devenit neîncăpătoare. O mulțime de elevi, părinți și bunici, cadre didactice, au asistat la festivitatea

de deschidere a noului an școlar 2018-2019.

Evenimentul a început cu intonarea imnului național, după care preoții celor trei confesiuni importante din comună – ortodoxă, catolică și reformată, au rostit rugăciuni de binecuvântare pentru noul an școlar. La eveniment au fost prezenți, primarul Victor Malac, viceprimarul Arpad Miklos, directorii școlii, Adrian Nicola și Ildiko Denes, dar și invitați din partea Consiliului Județean Timiș, al Inspectoratului Școlar Județean Timiș și un reprezentant al Inspectoratului Județean de Poliție.

Fiecare dintre invitați au rostit scurte cuvântări, prin care i-au încurajat pe elevi să pășească în noul an școlar cu mai mult interes și încredere în sine.

De asemenea, au fost menționate și noutățile cu care se poate lăuda Școala Gimnazială din Dumbrăvița, și anume noul balon care acoperă terenul de sport din curtea școlii și achiziționarea unor module noi, în care elevii să își poată desfășura cursurile.

Tot ca o noutate, vine și faptul că școala din Dumbrăvița beneficiază de pază, astfel că elevii sunt protejați și supravegheați. Pe străzile din vecinătatea școlii s-au realizat noi locuri de parcare, cu scopul de a facilita accesul cu mașina în spațiul perimetral.

Numărul mare de cereri de înscriere, a fă-

cut ca Școala Gimnazială din Dumbrăvița să depășească numărul de 1000 de elevi, astfel că, față de anul trecut, școala are cu 4 clase în plus, la ciclurile primar și gimnazial.

LET'S DO IT ROMANIA

Let's Do It România, cea mai mare mișcare socială din România, care are peste 1.400.000 de voluntari, a reunit astăzi 15 septembrie, o mulțime de dumbrăvițeni dornici să facă curățenie.

La acțiunea de curățenie au participat voluntari din partea Consiliului Județean Timiș, reprezentanți ai Primăriei Dumbrăvița conduși de viceprimarul Arpad Miklos, elevii Școlii Gimnaziale din Dumbrăvița, dar și voluntari

Let's Do It România. În total au participat aproximativ 200 de persoane.

Aceștia au strâns diverse deșeuri din mai multe zone din Dumbrăvița, astfel că a fost curățită întregă stradă Petofi Sandor, străzile Conac și Bela Bartok, zona Kaufland, zona Barajului, liziera pădurii și altele.

Întreaga acțiune de curățenie a fost supravegheată de Poliția Locală Dumbrăvița.

S-AU STABILIT PROGRAMUL ȘI TRASEUL LINIEI M45 din DUMBRĂVIȚA CARE FACE LEGĂTURA ÎNTRE TIMIȘOARA ȘI UN CARTIER din DUMBRĂVIȚA

Primăria Dumbrăvița anunță cetățenii interesați, că începând cu data de 1 octombrie 2018, a intrat în funcțiune noua linie de transport public – Dumbrăvița-M45.

Administrația comunei Dumbrăvița, care a prelungit printr-un proiect, linia de troleibuz din oraș în zona centrală, până pe strada Ghiocelilor, are grijă acum și de cetățenii din cartierul noi.

Astfel, s-a inițiat traseul liniei de transport în zona de vest al localității, zona Cora, pentru a facilita accesul elevilor și persoanelor care locuiesc în această zonă la căile de transport din oraș.

Un microbuz pornește dimineața la ora 5.40 de la Stația Agronomie de pe calea Aradului, către str. Tristan Tzara (până unde ajunge și

cursa Expres 1, din oraș), face o buclă pe mai multe strazi, cu 10 opriri, după care se întoarce la stația Agronomie.

Traseul este următorul: stația Agronomie (calea Aradului), str. Ștefan Procopiu – str. Tristan Tzara – str. Alexandru Lăpușneanu – Bd. Petre Țuța – str. Praga – str. București – str. Ferenția II – str. Gabriel Liiceanu – Bd. Ion Creangă – str. Simfoniei – str. Ferenția II – str. Berna – str. Praga – Bd. Petre Țuța – str. Alexandru Lăpușneanu – str. Tristan Tzara – str. Ștefan Pricopie, stația Agronomie (calea Aradului).

ADUC MULȚUMIRI DOMNULUI CONSTANTIN NICOLAE, PENTRU SPRIJINUL ACORDAT ÎN REALIZAREA ACESTEI PAGINI - ROXANA FURDEAN

Foaia de Sînandrei

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

ȘCOALA REPREZINTĂ A DOUA FAMILIE PENTRU COPII

Claudiu COMAN, PRIMAR AL COMUNEI SÎNANDREI

Țrecând pragul școlilor comunei Sînandrei, unde sprijinul administrației locale se vede la tot pasul, toate curate și dotate cu tot ce reprezintă importanță pentru buna desfășurare a cursurilor, mi-am amintit, involuntar, că în Banat, atât epoca tereziană și cea iosefină au stat hotărât sub semnul școlii și al pedagogiei. Despre susținerea infrastructurii educaționale, domnul primar al comunei Sînandrei, spunea recent: „Susținerea noastră se mani-

festă atât din punct de vedere financiar și material, cât și din punct de vedere moral, întrucât copiii sunt viitorul nostrum și suntem doritori în a le oferi un mediu cât mai plăcut în care să învețe și să se dezvolte. Un exemplu privind felul în care noi, autoritățile locale, înțelegem să sprijinim și să stimulăm elevii din comuna noastră în a obține rezultate cât mai bune la învățătură este excursia gratuită, devenită tradiție în comunitatea noastră, destinată premianților din clasele a V-a până la clasa a VIII-a. Organizată la fiecare sfârșit de an școlar, această excursie reprezintă deopotrivă o provocare și o răsplată; are menirea să îi facă pe toți copiii din comuna noastră să se ambiționeze și să învețe cât mai bine, pentru a ocupa unul din cele 50 de locuri în autocar scoase la concurs și

finanțate de Primăria Sînandrei alături de Consiliul Local Sînandrei.

Școala reprezintă a doua familie pentru copii. Este locul în care își petrec mare parte din timp, unde dobândesc experiențe noi, unde învață, unde socializează și ne dorim să treacă și prin acest an puțin mai înțelepți și cu amintiri frumoase!

Mulțumesc – și pe această cale – dascăliilor pentru răbdarea și creativitatea cu care predau fiecare lecție și nu în ultimul rând, aș dori să mulțumesc și părinților pentru colaborarea lor cu sistemul de învățământ și implicarea lor activă în educația celor mici. În acest sens, doresc ca pe parcursul întregului an școlar, parteneriatul școală-familie-comunitate locală să funcționeze bine.”

CUVÂNTUL CARE ZIDEȘTE

APUCAȚI-VĂ DE ACUM DE A CUNOAȘTE MAI ÎNTÂI RAIUL

ARSENIE PAPACIOC

Aș vrea să discutăm despre ceva, care să vă pună în mișcare. Nu teorie, tipic, tipic, și la inimă, nimic. Trebuie să zbori cu amândouă aripile, vertical, fără cea mai mică abatere. Pentru ceea ce a făcut Hristos pentru noi, nu e permisă nici cea mai mică abatere. Iar dacă se întâmplă, să fie, fără voia noastră, să căutăm duhovnicul și să ne dezlegăm.

Pentru că nici o nenorocire nu înseamnă ceva, dacă credința rămâne în picioare. Cel mai mare câștig al Satanei este descurajarea noastră în urma unor căderi, slăbiciuni.

Dragii mei, nu se ajunge să străbați distanțe decât pas cu pas, dar sigur. Nu vă întreb dacă ați auzit de iad. Ați auzit, dar nu-l cunoașteți! Apucați-vă de acum de a cunoaște mai întâi Raiul. Vă cunoașteți după identitatea din buletin, dar nu vă cunoașteți inimile, posibilitățile.

Rubrica școlii

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE ELEVILOR

Anul școlar 2018-2019 a început și este util să readucem în atenție drepturile și obligațiile elevilor conform legii. Spre exemplu, folosirea telefonului mobil în timpul orei e interzisă în cazul elevilor, iar profesorii nu pot fi înregistrați în timpul cursurilor.

Statutul elevului, calitatea de elev se dobândește, prin înscrierea în învățământul preuniversitar și se păstrează până la încheierea studiilor din învățământul secundar superior liceal, profesional, respectiv terțiar non-universitar.

Elevii pot cere, în cadrul unităților de învățământ, să le fie recunoscut dreptul la respectarea imaginii, demnității și personalității proprii, precum și la protecția datelor personale. În consecință, sancționarea elevilor sub forma mustrării în fața colectivului clasei este o practică interzisă expres prin statut.

Totodată, elevii care nu frecventează cursurile sunt sancționați cu scăderea notei la purtare.

Reducerile de care beneficiază elevii: 50% pentru transportul local în comun și cel național, 75% la muzeu, teatru, operă și film. De asemenea, elevii care provin din grupuri socio-economice dezavantajate au dreptul la bani de liceu, iar cei din învățământul profesional, la bursă profesională.

Sancțiunile ce pot fi aplicate elevului sunt: observația individuală, mustrarea scrisă, retragerea temporară ori definitivă a bursei de care beneficiază, mutarea disciplinară la o clasă paralela din aceeași unitate de educație, preavizul de exmatriculare și, în final, exmatricularea.

PRIMIM LA REDACȚIE

Am fost întrebați, recent, de către unii cititori ai jurnalului nostru, când trebuie să fie plantați pomii fructiferi. Iată și răspunsul specialistului nostru:

„Cele mai bune rezultate sunt la copacii plantați de toamnă. Dacă copacii sunt fructiferi, minunat ar fi să

fie plantați de cu toamnă, pentru că multe specii au o formare a rădăcinilor și de cu toamnă. Asta înseamnă că ei, chiar dacă stau în repaus, lucrează la nivelul rădăcinilor, ceea ce îi ajută foarte mult. Cei forestieri sau ornamentali, dacă sunt cu rădăcina lungă, ar trebui cât mai repede în primăvară, ca să prindă «mustul zăpezii» sau toamna. Dacă sunt crescuți în ghivece, teoretic se pot planta oricând.”

NE-AM ÎNTERESAT PENTRU DUMNEAVOASTRĂ

CUM SE CALCULEAZĂ PUNCTAJELE LA PENSIE POTRIVIT NOII LEGI

AUREL MIHUT

Dacă în prezent, potrivit proiectului pentru noua lege a pensiilor aflat în dezbateri publice, valoarea punctului de pensie este de 1.100 de lei, în 2019 punctul de pensie ar urma să crească la 1.265 de lei, în 2020 va ajunge la 1.775 de lei, iar în anul 2021 va ajunge la 1.875 de lei.

Pensia va fi reprezentată de Numărul Total de Puncte înmulțit cu Valoarea Punctului de Referință (VPR). Numărul total de puncte este suma punctajelor anuale. Punctajul anual al asiguratului - se determină prin împărțirea la 12 a sumei punctajelor lunare realizate într-un an calendaristic.

Punctajul lunar - este venitul brut realizat împărțit la câștigul mediu brut pe economie.

Valoarea punctului de referință - reprezintă raportul dintre valoarea punctului de pensie și nivelul mediu al stagiilor de cotizare prevăzute de legislația anterioară, respectiv 25. La data intrării în vigoare a noii legi a pensiilor, valoarea punctului de referință va fi de 75 lei.

DREPTUL DUMNEAVOASTRĂ

Ță readucem aminte că, potrivit art. 9 alin. (1) din OUG 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, concediul și indemnizația lunară prevăzute la art. 2 alin. (1), art. 5 și 6, precum și stimulentele de inserție prevăzute la art. 7 se cuvin pentru fiecare dintre nașteri sau, după caz, pentru fiecare dintre situațiile prevăzute la art. 8 alin. (2).

Potrivit alin. (2) al aceluiași articol, durata de acordare a concediului prevăzut la art. 2 alin. (1) se prelungește corespunzător în cazul suprapunerii a două sau mai multor situații de natură a genera acest drept.

PAGINĂ COORDONATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Măureni

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Prin aceste proiecte ne propunem îmbunătățirea calității vieții

Cornel Gabriel NIȚĂ - Viceprimar al comunei Măureni

Cu mult înainte de a fi onorat cu titlul de *Învățător de onoare al „Asociației Învățătorilor din Banat”, mi-am propus să apropiu de revistele editate de „Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric”, dascălii și preoții, care alături de primar, edilul fiind personalitatea eligibilă a unei*

comunități, reprezintă pilonii pe care se sprijină destinul unei așezări. Această primă parte a interviului, realizat de doamna profesor Lucia Muțulescu, ce vede lumina tiparului în pagina destinată administrației din Măureni, m-a convins că nu am greșit.

Vasile Todî

Președinte al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric

Domnule viceprimar Gabriel Niță, se pare că cu pași măruți dar siguri eforturile depuse de tânăra conducere a Primăriei Măureni, duce la îndeplinire mari proiecte pe care și le-a propus.

▶ Avem multe proiecte în implementare...

Îmi puteți evidenția, domnule viceprimar, câteva din cele mai importante proiecte?

▶ Cele mai importante sunt desigur lucrările

la canalizare, amenajare în Măureni și Șoșdea, apoi biserica ortodoxă din Măureni, care este un obiectiv important. Mai important aș putea spune, este faptul că dorim să finalizăm acest proiect anul acesta...

De ce?

▶ Ca începând cu anul viitor să putem redirecționa fonduri și spre alte proiecte importante.

Și un alt proiect?

▶ Un alt proiect frumos este legătura dintre satul Șoșdea și localitatea Tormac din județul Timiș; aici întârziem puțin din cauza documentației, fiind în faza de atribuire de licitație publică. În momentul de față încercăm să găsim un executant. Deasemenea proiecte frumoase și importante pentru noi sunt și cele de reabilitare a unităților de învățământ din Măureni și din satul Șoșdea. Dacă la Școala Gimnazială „Ioan Ciucurel” din Șoșdea, proiectul a fost finalizat, la Școala Gimnazială Măureni, este în plină desfășurare.

Și încă un proiect important?

▶ Un alt proiect important este construirea unui dispensar cu cinci cabinete medicale, în localitatea Măureni, care va deservi desigur atât locuitorii din Măureni cât și pe cei ai satului Șoșdea.

Aveți, domnule viceprimar și un proiect aprobat recent?

▶ Cel mai recent proiect aprobat – cea mai recentă finanțare, este construirea unei baze sportive cu teren sintetic în Măureni, care deasemenea va deservi toată comuna și chiar satele învecinate.

Ce înseamnă aceste proiecte, ce vă propuneți, prioritar, prin finalizarea lor?

▶ Prin aceste proiecte ne propunem îmbunătățirea calității vieții, atât prin serviciile medicale, cât și prin activitățile culturale sportive, mizând pe faptul că este bine să oferim tinerilor o alternativă sănătoasă de viață.

Din cele relatate de dumneavoastră se vede că o importanță deosebită se îndreaptă spre tânăra generație, pe care o prețuiți mult aș spune.

▶ Da așa este! Și aș aminti aici încă două proiecte importante: construirea unei grădinițe noi în localitatea Șoșdea, dotată și utilată complet, cât și asfaltarea a 9 km de străzi în satele Măureni și Șoșdea. Pentru aceste proiecte avem finalizată procedura de achiziție, există și constructor desemnat, urmează, doar, să se emită ordinul de începere al lucrărilor. Având atât de multe proiecte în comună, desigur există și aspecte negative sau mai puțin placute.

Unde se întâlnesc ele?

▶ Cele mai frecvente sunt la lucrările pentru efectuarea canalizării.

SFÂRȘIT DE SEPTEMBRIE LA MĂURENI

„E toamnă! Anu-i pe sfârșit
Recolta în grânare
Pământul Doamne a rodit,
Prin marea TA îndurare”

La sfârșit de septembrie, Căminul Cultural Măureni, a găzduit „Festivalul Toamnei”. Cu acest prilej mai multe ansambluri de dansuri folclorice, la care s-au adăugat și tineri talentați interpreți de muzică populară, au pus în scenă un spectacol demn de toată aprecierea celor prezenți. Au participat: Ansamblul folcloric Măureni, An-

samblul folcloric Giera și Ansamblul folcloric german „Edelweiss”.

Iasmina Florea - membră a Ansamblului comunei Măureni

Au interpretat: Denisa Scrofan, Orășanu Alexandru și Claudia Rahovan, acompaniați de formația condusă de Deian Giurgiev. Spectacolul

a fost coordonat de coreograful Cătălin Voicu. Sponsorii acestei manifestații au fost: Consi-

liul Local al comunei Măureni, Truța Company, Nadi, și Dori Auto Exclusiv și New all Dalini.

Scopul acestui eveniment a fost: conștientizarea comunității, asupra importanței oricărui tip de activitate culturală, precum și a necesităților de formare și informare a acestora. Se dorește a evidenția și promova activitățile din timpul liber în special la copii și tineri și de a încuraja învățarea pe tot parcursul vieții.

Spectacolul vizual și cromatic al culorilor de toamnă, jocul olfactiv al fructelor și legumelor, au întregit atmosfera de toamnă bogată, creată la Căminul Cultural din localitate.

PAGINĂ REALIZATĂ DE PROF. LUCIA MUȚULESCU

Foaiia de Bata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Primarul comunei Bata, amfitrionul tuturor edițiilor, prezentând juriul concursului de gătit la ceaun

În jurul gazdei vorbind la telefon, oaspeți...

Domnul ing. Ion Micurescu, prezentându-și prietenilor trofeele îndemânării sale

Un nou cavaler de vânătoare a grupei Bata

TOATE DRUMURILE AU DUS LA BATA

Ultima zi a lunii trecute, a fost marcată pentru locuitorii din vestul țării, ba și pentru mulți cetățeni veniți din alte țări, de cea de-a XI-a ediție a „Festivalului vânătorilor” găzduit în generosul perimetru al Pensiunii „La Bade Ioane” din comuna Bata. Dacă în fiecare an am acordat un spațiu mai generos textului, de această dată ne-am propus să lăsăm imaginile să vorbească, urmând ca în numărul viitor, să găzduim impresiile câtorva participanți din mai multe județe. Privind pozele, cei care se regăsesc în ele se vor bucura, iar cei care nu au putut fi prezenți, vor regreta cu certitudine.

Loc de făcut poză pentru nevănători

Fiecare își alege ce dorește

Foaia de Biled

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Un primar, cred eu, cu fiecare ieșire prin localitatea sa vede, s-au ar trebui să vadă, ceea ce așteaptă locuitorii ei

Cristian DAVID - primarul comunei Biled

amintita sărbătoare.

Domnule primar, „Zilele comunei Biled”, sărbătorite în anul 2018, au trecut în poveste. Cum s-au derulat ele, privite cu exigența dumneavoastră.

► În primul rând, prin intermediul jurnalului nostru, doresc să mulțumesc tuturor celor care au răspuns „prezent!”, la această frumoasă sărbătoare a comunei Biled. Întorcându-mă la întrebare, pot să te asigur că am fost impresionat de numărul mare de participanți, impresionat și bucuros deopotrivă, desigur.

Vremea, în schimb, v-a cam stingherit a doua zi...

► Nu ne-am speriat, avem o un „Cămin Cultural”, frumos și suficient de încăpător. Știi, Roxana, atunci cânt dorești să te bucuri, nu ai nevoie de prea multe. În cât mai puține cuvinte, pot să te asigur și pot să asigur consătenii mei, că din punctul meu de vedere, „Zilele comunei Biled”, au fost o reușită.

Comuna dumneavoastră, sărbătorind cu acest prilej și...

► Și cele două veacuri și jumătate de atestare documentară.

Un fapt real: administrația comunei Biled, s-a arătat, generoasă și promptă în răsplătirea, unor bilezeni, cu diverse premii.

► Este adevărat, am acordat diplome și premii pentru tinerii noștri care activează, cu succes, în diverse domenii, cum ar fi cel cultural-artistic sau cel sportiv.

Domnule primar, acestei sărbători, i-a urmat o amplă desfășurare de forțe pentru a da startul curățeniei de toamnă în comuna dumneavoastră. După petrecere, muncă.

► Muncă, este adevărat, dar una voluntară, la care și-au adus contribuția zeci de elevi din cadrul școlii noastre din Biled. Și la aceste „Zile ale curățeniei”, pot să spun că m-a surprins plăcut atât numărul mare de tineri, zeci de tineri voluntari, cât și faptul că lor, s-au alăturat și cetățeni maturi ai comunei pentru efortul comun de a face din Biled o comună curată, mai exact de a păstra curățenia în comuna noastră.

Însoțind tinerii prin comună, bănuiesc că vi s-au conturat proiecte noi, reflectând, totodată și la cele aflate în derulare.

► Da, vezi, un primar, cred eu, cu fiecare ieșire prin localitatea sa vede, s-au ar trebui să vadă, ceea ce așteaptă locuitorii ei. Ceea ce mai trebuie făcut. În acest sens, pregătesc asfaltarea a încă un kilometru de drum

în comună, iar până la sfârșitul anului, îmi doresc să pot termina lucrările de reabilitare a trotuarelor comunale, acolo unde este necesară această reabilitare. Și, să nu uit, trebuie să terminăm, tot până la sfârșitul anului, lucrările la capela cimitirului.

Domnule primar, curățenia este la ea acasă în Biled, elevii sunt pe băncile școlii, ce mai pregătiți, din punct de vedere spiritual, ca să mă exprim astfel, bilezenilor?

► Un bal al strugurilor.

Pe când?

► În această lună, poate în a doua ei jumătate, nu am stabilit data încă.

Și apoi, Crăciunul!

► Da, dar până atunci, în Brumar...

Adică în noiembrie...

► Așa, în noiembrie, mă bucur că ești familiară și cu denumirile populare, ei, în noiembrie, în ziua când se sărbătorește soborul lui Mihail și Gavriil, a lui Mihail cel laudat pentru devotamentul său față de Dumnezeu și Gavriil cel preafrumos și înveselitor, cel ce a vestit lui Ioachim și Anei, nașterea Născătoarei de Dumnezeu, în această zi de 8 noiembrie locuitorii comunei Biled, vor aștepta oaspeți să se bucure împreună la „Ruga” satului lor. Rugă la care, desigur, te așteptăm și pe tine împreună cu cine îți drag.

Domnule primar, vă mulțumesc.

► Și eu îți mulțumesc pentru acest dialog.

CURĂȚENIA ESTE CEA MAI FRUMOASĂ ȚATEALĂ

(PROVERB ROMÂNESC)

„Ziua curățeniei”, a stârnit în comuna Biled, o adevărată emulație între participanți. Care participanți, după spusele domnului primar, au fost în totalitate voluntari. Dar, despre munca lor, în special a micuților bilezeni, voi lăsa imaginile să vorbească.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Deta

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

A ÎNCEPUT UN NOU AN ȘCOLAR!

Prof. ANCA LUMINIȚA EFTENIE

În momentul în care mercurul coboară în termometre și nervurile din frunzele copacilor capătă culori ruginii, școlarii știu că vacanța s-a terminat. De-a lungul celor trei luni de vară, ei s-au dedicat activităților preferate, s-au bucurat de soare, s-au odihnit și s-au jucat cu prietenii lor.

Timpul trece însă, astfel că, în data de 11 septembrie, am sărbătorit începerea unui nou an școlar în cadrul Liceului Tehnologic „Sf. Nicolae” din Deta. Elevi și părinți s-au adunat în curtea școlii cu mult entuziasm și au ascultat discursurile oficialităților invitate. Alături de membrii direcțiunii au luat cuvântul domnul primar Petru Roman, doamna in-

spector Ramona Faur și reprezentanți ai bisericii, poliției, respectiv jandarmeriei, urându-le copiilor noștri un an frumos, cu multe reușite și rezultate

demne de performanță.

Ca de obicei, acum, la început de drum, încurajăm toți elevii școlii noastre să participe la cât mai multe activități, parteneriate și concursuri, să manifeste același entuziasm, bună dispoziție și să aibă același devotament pentru muncă. Secretul reușitei în viață este perseverența. Să nu renunțați la idealurile voastre, să nu uitați că visurile devin realitate doar prin efort și să lucrați în fiecare zi pentru realizarea lor!

Închei prin a vă ura succes, dragi elevi, sănătate, putere și dorință de muncă, interes pentru învățatură, spirit competițional și mult fair-play în toate activitățile voastre.

MULTICULTURALITATE ȘI PREPARATE CULINARE ÎN ORAȘUL NOSTRU

Prof. ANCA LUMINIȚA EFTENIE

În data de 29.09.2018 a avut loc în orașul Deta, Festivalul Internațional „Ceaunul și grătarul”, ediția centenarului. Acțiunea aceasta a devenit o tradiție, fiind organizată în fiecare an la sfârșitul lunii septembrie de către Primăria și Consiliul Local Deta din dorința de a promova interculturalitatea, folclorul, tradițiile și obiceiurile diverselor țări participante.

Și-au dat concursul 55 de echipe din Ungaria (Bordány), Serbia (Vârșeț, Glogoni, Alibunar, Grebenaț, Plandiște, Jermenovci, Coștei, Sușara, Mărghita) și România (Ciacova, Soca, Banloc, Moldova Nouă, Giera, Opațița, precum și echipe locale), competiția bazân-

du-se pe evaluarea preparatelor culinare pregătite de bucătari. Fiecare echipă a fost notată după patru criterii: gustul mâncării, prezentarea preparatului în formă finală, compoziția rețetei și aspectul standului. Felurile gătite au fost numeroase, enumerăm numai câteva: sărmăluțe picante, platou cu Șnițel Karadjeordje și cărnuri umplute, mămăliguță la ceaun, pâine pe vatră, tocăniță de porc cu găluște, tocăniță din ied de capră, tocăniță de vită, gulaș cu crumpi, gulaș cu fasole boabe, Gulaș Coșteian, Gulașul Baikerilor, paprikaș de rață cu găluște, paprikaș bănățean, pește prăjit, miel la proțap, miel la ceaun, varză cu ciolan, Escalop Zingara, vițel în vas de lut și diverse prăjituri.

Juriul, alcătuit echitabil, din reprezentanți ai fiecărei țări participante, a avut o misiune dificilă, în

condițiile în care toate echipele s-au prezentat impecabil, meritând Locul I atât datorită preparatelor originale, cât și pentru aroma, respectiv gustul delicios al mâncărurilor. Spectacolul a fost întregit de Orchestra Centrului Cultural Deta și ansamblurile de dans locale, respectiv străine, care au asigurat muzica și voia bună.

La sfârșitul activității a avut loc premierea. Membrii juriului, în frunte cu domnul primar Petru Roman, i-au felicitat pe toți participanții pentru reușita lor și i-au invitat să ia parte la următoarele ediții ale acestui festival, în vederea promovării tradițiilor și obiceiurilor, a comunicării interculturale și a bunei relații ce există între orașul Deta și toate zonele învecinate.

Domnul primar Petru Roman, în centrul imaginii, alături de participanți și premiați

DETA - sub SEMNUL SPORTULUI

Prof. CRISTINA VĂLCEA

Unul dintre obiceiurile locuitorilor din orașul Deta este implicarea în diverse activități sportive. Copiii, tinerii și adulții practică exercițiul fizic atât pentru îmbunătățirea stării de sănătate proprie, cât și pentru a câștiga diverse competiții care să aducă prestigiu comunității din care fac parte. În acest scop a fost înființată, încă din anul 2013, Asociația Sportivă Orășenească Deta, centrată pe cinci ramuri: fotbal, handbal, atletism, badminton și kickboxing.

Procesul de management este asigurat de către Consiliul Director format din domnul președinte Roman Călin și domnul vicepreședinte Telbisz Radu. De asemenea, există antrenori responsabili pentru fiecare ramură sportivă. În ceea ce privește fotbalul, de echipe se ocupă domnul Albu Florin,

domnul Popoviciu Tiberiu și domnul Drăguț Călin. Echipa de handbal este antrenată de domnul profesor Szabo Francisc, cea de badminton, de către domnul Rotar Radu, cea de kickboxing de domnul instructor Pautiș Dan, iar cea de atletism de către domnul profesor Iovan Eugen.

În perioada 2016-2018, Asociația Sportivă Orășenească Deta a obținut două promovări în eșaloanele superioare de fotbal, cupe și medalii la fazele naționale de kickboxing, o clasare în primele 12 atlete junioare ale țării la faza națională de atletism, nenumărate turnee, respectiv competiții câștigate la fazele județene și regionale de badminton și handbal.

De asemenea, în 2018, în cadrul Asociației Sportive Orășenești Deta a fost înființată grupa de copii 2008 -2009 la fotbal, sub îndrumarea domnului antrenor Drăguț Călin, cu scopul de a atrage copiii în practicarea unui sport într-un cadru organizat. Conducerea organizației își propune, în viitorul apropiat, să înființeze o nouă grupă de juniori la categoria de vârstă 2010-2011, precum și să atragă în continuare copiii și tinerii către sport, să investească în capitalul uman, deoarece doar în acest fel se poate asigura o continuitate și o tradiție sportivă în orașul Deta.

PAGINĂ COORDONATĂ DE PROF. ANCA LUMINIȚA EFTENIE

Foaia de Topolovățu Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Această comună are primarul, pe care îl aștepta de multă vreme

Elena JURJESCU

Înainte de a lucra alături de Vasile Todî, am văzut-o pe doamna Elena Jurjescu cântând pe Valea Bistrei, aplaudată și bucuroasă de buna primire făcută, domniei sale, de gugulani. Apoi, după câțiva ani, prin 2010, am revăzut-o cântând la Obreja, pe scena Casei Naționale

și, prezența sa a impus solemnitate, momentului artistic. Iată, că după numai opt ani, în această vară, am reîntâlnit-o, în deplasările mele în multe localități. La Zilele Orașului Hațeg, la Ruga de la Giarmata, la Zilele Comunei Topolovățu Mare, etc. Ei bine, după evoluția scenică de la Topolovățu Mare, m-am grăbit să îi solicit un interviu acestei doamne, despre care soțul său spune, deseori, că „are un suflet de iasomie amestecată cu flori de măr”.

Doamnă, știu că acceptați greu, că vă alegeți cu multă atenție locurile unde cântați.

► Firesc, pentru cineva pe care nu îl interesează doar partea pecuniară.

Care ar fi unul din criteriile de selecție?

► Respectul pe care mi-l impune omul, care îmi solicită colaborarea. Au trecut anii negri ai

obligației de partid, când semidoctii de etnii dubioase îți impuneau prezența la tot felul de manifestări culturale sau mese tovarășești.

Cum regăsiți această comună, astăzi?

► În plină schimbare! În sfârșit, această comună are primarul pe care îl aștepta de multă vreme. Un intelectual delicat, un om plin de energie, care, dacă va accepta să rămână, în continuare, în fruntea localității, va duce Topolovățul, acolo unde își doresc și merită locuitorii săi, bănațeni gospodari, de la luncă. Dealtfel, domnul profesor Ovidiu Doța, și-a dovedit, cu prisosință, calitățile de bun gospodar, în anii cât a condus, ca director, școala din Topolovăț.

Ați spus: «dacă va rămâne», aveți știre că ar intenționa să plece?

► Din ce am înțeles, de la unele personalități ale comunei, domnului profesor i se face o curte asiduă pentru viitoarele alegeri parlamentare. Dar, eu tot cred, că nu vor avea oamenii locului acest ghinion să piardă un asemenea om.

Aș dori să vă întreb, dacă publicul de aici este cel pe care îl puteți întâlni și în alte locuri?

► Publicul, în mare parte, îmi este cunoscut, casa mea părintească se află la o aruncătură de băț, de Topolovățu Mare și, dacă îl laud, se va putea spune că sunt subiectivă, dar să știți, că

am avut în fața scenei un public care știe să se bucure, în conturul bunului simț. Un public cunoscător al folclorului bănațean autentic și un public tânăr, educat, ceea ce mă face să cred că Topolovățul meu drag, are un viitor frumos.

Credeți în viitorul Topolovățului, dar în cel al folclorului românesc?

► Și folclorul românesc se află în mâini bune, în voci frumoase și, îmi susțin afirmația, evidențiind valoarea tinerilor concurenți la Festivalul-Concurs „Elena Jurjescu”, prezenți la toate cele opt ediții ale festivalului, nutrirind convingerea că și la ediția a IX-a, din acest an, vor fi prezente cu frumos viitor artistic.

Doamnă Elena, cum vedeți viitorul satului românesc, dumneavoastră, care sunteți prezentă pe multe scene?

► Dacă mi-ați fi pus această întrebare acum trei decenii, răspunsul ar fi fost, cu siguranță trist. Reflectează, te rog, la faptul că satul meu Coșarii, în 1937 număra 1817 locuitori, iar la o distanță de numai 52 de ani, în 1989, mai avea 200 de suflete. Ce repede seacă albia vieții unei așezări, domnișoară Roxana. Și din păcate, tot astfel și a unei țări. Astăzi însă, cred în continuitatea sa, în veșnicia satului românesc, ca să-l parafrazez pe Blaga.

Doamnă Elena Jurjescu, vă mulțumesc.

ÎN ZI DE BUCURIE CREȘTINĂ

La acest însemnat, pentru comuna noastră, eveniment creștin, mi-am reamintit ceea ce am citit undeva, anume că fiecare poartă o cruce a lui. La propriu și la figurat. Însă nu întotdeauna, atunci când vine vorba de sensul material al crucii, se cunoaște rostul acesteia. Mulți o consideră un accesoriu, asociat unei bijuterii din aur, argint sau lemn. Multora le place forma, dimensiunea sau valoarea materială, fără să pătrundă semnificația profundă a acesteia, așa cum arată Sfântul Apostol Pavel în cuvântul adresat galatenilor: „Iar mie să nu-mi fie a mă lăuda decât numai în crucea Domnului nostru Iisus Hristos, prin care lumea este răstignită pentru mine și eu pentru lume” (Galateni 6, 14).

Apoi, am reflectat, în acea zi de

sfințire a crucii, de către un sobor de preoți, în prezența domnului primar și a oamenilor satului că acest simbol creștin apare pe la sfârșitul secolului al IV-lea și începutul secolului al V-lea. Este unul dintre simbolurile cele mai răspândite și în același timp printre cele mai vechi. El se găsește scrijelit chiar și în peșterile preistorice, din perioada epocii de piatră.

Înainte de apariția creștinismului, crucea reprezenta soarele, armonia contrariilor (cerul și pământul), centrul ei fiind mijlocul universului. Cele patru brațe indicau cele patru puncte cardinale.

În liturgică, „cruce” poate avea înțelesul de crucifix ori de cruce manuală. În sens spiritual, crucea reprezintă „chinul moral”, care vorbește de dogma creștină a ispășirii.

Foaia de Victor Vlad Delamarina

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Cea mai mare rușine pentru un bărbat este să se despartă de soție cât ea este în viață!

Ioan SIMA

De domnul jr. Ioan Sima nu îl cunosc demult și de puțin mai înainte vreme de a-l ști cum arată la față, Vasile Todî îmi spunea despre dânsul: „Ioan Sima suferă de omenie, de legalitate și de înțelepciune. Mie mi-e drag, și nu numai mie, fiindcă crede în prieteni și nu se sperie de dușmani. Are doi feciori, ca doi brazi și o nevastă care îi face cinste. E binecuvântat de Dumnezeu, și asta o știe și el, fapt pentru care, din mare recunoștință și iubire de Dumnezeu a ctitorit o mănăstire în satul lui. Da, mergi să stai de vorbă cu acest bărbat și ai să te întorci mai bogată decât ai plecat.” Și m-am dus...

Domnule primar Ioan Sima, am venit astăzi aici cu o misiune frumoasă, aceea de a vorbi și despre altceva decât munca de administrație, mai exact despre viața dumneavoastră, în care, cele mai notabile realizări s-au definitivat în acest spațiu, anume, în comuna pe care ați „păstorit-o” și pe care cu voia bunului Dumnezeu o slujiți încă și orașul Lugoj unde v-ați definitivat studiile universitare.

► Pot să te întreb ceva?
Vă rog.

► Cu cine din neamul tău aduci tu atât de frumoasă, cu ochii aștia albaștri ca seninul?
Cu bunica mea de pe Valea Bistrei.

► Să-ți porți cu cinste frumusețea.
Vă mulțumesc.

► Ei, sunt născut în ziua de 16 mai...
În aceeași zodie cu colegul meu Vasile Todî. Și

anul?

► Anul a rămas și el, asemeni zilei mele de naștere, neschimbat. Am făcut primii ani de școală în comuna V.V.Delamarina, apoi liceul și facultatea la Lugoj.

Și ați lucrat...

► Am lucrat în cadrul unităților socialiste, pornind de la prima treaptă.

Adică?

► Adică de jos, de la bază, ajutor șef de fermă, șef de fermă, vicepreședinte la „Cooperativa Agricolă de Producție”, apoi președinte la aceeași unitate cooperatistă și primar.

Câți ani de muncă, domnule Ioan Sima?

► Aproape 47 de ani de muncă neîntreruptă în slujba statului român.

Sunteți un om care cunoaște poteca ce duce pe autostrada succesului, cu ce pot porni tinerii de azi, pe aceeași autobandă?

► Cu credință, școală și muncă. Și cu cât mai multă muncă, cu atât mai multă credință. La acestea să adauge fără reținere omenie, bun simț și iubire. Dacă aceste componente, esențiale zic eu, le ai în trăistuța averii tale, poți porni pe un drum care te va răsplăti la capătul lui cu recunoștința oamenilor și a familiei tale.

«Familiei tale», ce rol acordați familiei în contextul realizărilor dumneavoastră?

► Esențial!

Câți ani de căsnicie aveți?

► Am 41 de ani de căsnicie cu aceeași tovarășă de drum.

Există un secret al căsniciei de durată?

► De durată?

...

► De viață! Păi ce-i aia „căsnicie de durată?” Roxana, ești măritată?

Nu.

► Să-ți minte ce-ți spun eu acum; din moși-strămoși, cea mai mare rușine pentru un bărbat este să se despartă de soție cât ea este în viață! Familia trebuie să fie mai presus decât orice. Poți să faci, tu ca bărbat, ce vrei, dar când vii acasă, lasă-ți toate supărările și toate patimile în stradă și soției, care-ți deschide ușa, mereu să-i spui o vorbă frumoasă. Și dacă poți, însoțește-ți vorba cu o floare.

Aveți doi feciori realizați profesional, s-au cum spune buna mea, feciori frumoși.

► Așa este.

Să vă trăiască.

► Mulțum fain.

Ce rol ați acordat educației lor?

► Rolul pe care îl cere educația atunci când o dorești. Adică un rol capital. Știi, Vasile Todî are o vorbă: „Ușa succesului nu o poți deschide decât cu cheia educației”. O știai?

Da.

► Ei, află că copiii noștri, au crescut aici pe vatra acestui sat binecuvântat de Dumnezeu și din clasa a VI-a, mi-au fost alături la muncile câmpului.

Le plăcea?

► I-am ajutat să le placă. Muncă pentru vârsta lor desigur, adunatul spicelor, întorsul fânului, având mereu alături părintii și bunicii.

Adică exemplul familiei.

► Da.

Rubrica elevilor

AUZIM „AVAMPREMIERĂ”, DAR CUVÂNTUL SE SCRIE CORECT „AVANPREMIERĂ”

MARCEL TOLCEA

Cuvântul avanpremieră e mai dificil decât pare la prima vedere, fiindcă nu îl pronunțăm așa cum se scrie, *avanpremieră*, ci *avampremieră*. Nazalizat, ca în limba franceză, de unde, de altfel, provine. *Avanpremieră* se traduce prin „înainte de premieră” iar cei care știu patina franceză ne oferă o grafie franțuzită: *avantpremieră*. De la propoziția franceză *avant și première*. De subliniat însă că, în limba franceză, „avant-première” se scrie cu cratimă, nu într-un singur cuvânt.

Pe net, adică pe Facebook sau bloguri și, mai ales, comentarii la presa online, circulă și cu „m”: „avampremieră”. Tot greșită, ca și cea copiată din limba franceză.

FABULE MICI, PENTRU OAMENI MARI

Cin' s-a fript cu ciorbă. . .

GEORGE TOPÎRCEANU

Fratele nevastei unui negustor
A venit odată pe la casa lor,
Zicând că la noapte, mâine, cine știe,
Are gând să plece în călătorie.
Și că, prin urmare,
Vrea să își sărute sora la plecare.

- Ba să nu pui gura pe nevasta mea,
A strigat barbatul, că intri-n belea!
- Dar de ce cumnate,
Când știi că mi-e soră și că eu i-s frate?
- Poți să-i fii și tată! zise omul, scurt,
Cin' s-a fript cu ciorbă suflă și-n iaurt.

DIN ȚARA CONSĂTENILOR NOȘTRI UCRAINENI

Populația Ucrainei este a 4-a cea mai educată din lume.

Prima constituție din lume a fost scrisă și adoptată în Ucraina în 1710. Acest document a fost primul care a separat cele trei puteri în stat.

În Ucraina, verighetele se poartă pe degetul inelar de la mâna dreaptă.

Cea mai adâncă stație de metrou din lume se află în Kiev, la o adâncime de 105 metri. A fost construită în 1960 cu scop militar.

Centrul geografic al Europei se află în Ucraina.

Unul dintre cele mai faimoase cântece de crăciun englezești (Carol of the bells) este inspirat din folclorul ucrainean și compus de ucraineanul Mykola Leontovich. Cântecul se numește „Schedrik” în ucraineană.

Cea mai veche hartă și cel mai vechi așezământ al Homo Sapiens a fost descoperit în Ucraina, în satul Mezhireche. Acestea au o vechime de 15 mii de ani. Harta e confecționată din os de mamut și așezarea este făcută din același material.

Foaiia de Vermeș

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Eu nu sunt un apropiat de zeița Diana Ion Iacob DAMIAN - Primar al comunei Vermeș

Festivalul Vânătorilor mi-a prilejuit, și în acest an, întâlniri frumoase. Una din ele a fost aceea cu edilul comunei Vermeș.

Ei, la această întâlnire nu m-aș fi gândit domnule primar. Mi-a spus Vasile Todi că veniți, dar m-am îndoit.

► După cum vezi, am venit.

Deși aveți haine vânătoarești frumoase, azi nu le-ați îmbrăcat.

► Roxana, eu nu sunt un apropiat de zeița Diana. Nu sunt prieten cu ea, dovadă că nu am armă și nu am vânat niciodată. Haine în schimb, vânătoarești, da am.

Lucru de mirare că nu sunteți vânător.

► Ca veterinar, eu vindec animale nu ucid.

Vă aflați în premieră la Bata?

► Da, nu am mai fost pe această parte a Banatului, pe care o găesc foarte frumoasă. Localitățile prin care am trecut au casele cu atenție îngrijite, străzile sunt curate, semn că oamenii sunt gospodari. O zonă încărcată de istorie. Am oprit, pentru puțin timp, la „Casa Bata”, unde am stăruit cu ochii pe pozele, expuse în ho-

lul clădirii, cu regii României, Ferdinand, Carol al II-lea, Mihai și bineînțeles cu gazda lor, Antoniu Mocioni, al cărui neam a însemnat enorm în viața politică, economică și culturală a Transilvaniei.

Un neam cu o istorie nobilă.

► Da, și spre lauda locuitorilor, această familie se bucură aici de venerația cea mai profundă. Vizitând, spațiul cinegetic al Pensiunii „Bade Ioane”, am înțeles mai bine, din relatarea domnului primar Ion Micurescu, rolul excepțional al familiei Mocioni. Acest fapt, m-a convins să dau curs invitației fratelui Vasile Todi, ca la o nouă vizită în această zonă, să vizităm, împreună, castelele de la Bulci și Căpâlnaș și chiar de la Săvârșin.

Cum vedeți, din punct de vedere organizatoric, desigur, acest festival?

► Bine pregătit și cu multă grijă pentru a înlătura orice teamă de acest flagel care ne amenință, numit pesta porcină africană. Se poate vedea că această ediție a XI-a, dacă nu mă înșel, a fost pregătită în condiții de maxima siguranță, din punctul de vedere al biosecurității. Am văzut, la toate intrările, mochete mustind cu substanțe certificate de Direcția Sanitar-Veterinară.

Ați gustat din multitudinea de produse aflate în ceaunele care împânzesc parcul cu mirosurile lor îmbietoare?

► Când vezi atâta mâncare îți cam trece de foame, dar am închinat un păhăruț cu răchie, adusă de domnul primar Ioan Guțu de la Birchîș.

Apropo de „primar”, știind că au fost invitați foarte mulți primari, președinți de Consilii Județene, prefecți, ați avut și o locație a dumneavoastră?

► Da, bunul meu prieten, primarul comunei Bata și gazda a acestui festival, ne-a pregătit un „cort al primarilor”. Dar cine poate sta jos, când sunt atâtea de văzut?

După acest festival, priviți cu alți ochi vânătorii?

► Eu respect această tagmă a vânătorilor și mai ales, ascult cu plăcere poveștile lor din care una, anecdotică, am auzit-o chiar azi de la unul din vânătorii prezenți?

O pot afla și cititorii noștri?

► Da, se spune că un vânător se laudă că, la una dintre partidele de vânătoare, a împușcat foarte multe animale:

A ieșit un lup, pac, a ieșit o vulpe, pac, pac, a ieșit un urs, pac, pac, pac...

Cineva din audiență îl întreabă:

- Dar tu nu mai încărcai și arma?

La care vânătorul îi răspunde senin:

- Dar ce, mai aveam timp?!

Domnule primar, vă mulțumesc.

► Și eu îți mulțumesc Roxana.

VERMEȘENII INVITAȚI LA „ZILELE RECOLTEI”

GERSON TEACĂ

Duminica 30 Septembrie 2018, membri Ansamblului Folcloric „Vermeșana”, au onorat invitația Primăriei municipiului Resita și a Consiliului Local, la „Zilele recoltei”, eveniment desfășurat de-a lungul a trei zile, printr-o prestație pe cinste a ansamblului nostru. Ei au prezentat două suite de dansuri din zona de pustă dar și de munte a Banatului. Între cele două programe au încântat publicul îndrăgitul solist vocal Petru Chiodan și o tânără speranță a folclorului bănățean Raluca Urda.

Formația a rămas pe scenă la cererea următorilor soliști, dar și a prezentatorului Sergiu Taban colaborator Radio Reșița. Mulțumim organizatorilor pentru invitație, cât și celor care ne susțin. Mulțumim tânărului instructor coregraf Ciprian David, care a venit de la Timișoara, fiindu-ne alături, pentru a susține această echipă minunată a tinerilor de la Vermeș, pe care îi îndrumă și îi coordonează în fiecare săptămână spre jocul și obiceiul nostru moștenit de la stră-străbunii noștri adevărați.

PAGINĂ COORDONATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Coșteiu

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Vom continua munca de dezvoltare a comunei noastre, prin derularea a cât mai multe proiecte
Petru CAREBIA - Primar al comunei Coșteiu

Toamna la Dezești. O mare sărbătoare se desfășoară în colaborare cu „Asociația Primarilor din Banatul Istoric”. Un grup de elevi ai Liceului de Artă „Sabin Păuța” din Reșița, susține în deschidere un recital de muzică de cameră sub bagheta profesorului Eremia Breșneni. Admirabil!

Primarul Ioan Borduz spune că sărbătoarea va fi una specială, apoi salută prezența primarului comunei Coșteiu, domnul Petru Carebia. Lumea aplaudă, iar eu îmi fac loc mai aproape de cel a cărui prezență a fost remarcată de edilul Fârliugului. Lângă dânsul, prefectul județului Caraș-Severin, Matei Lupu.

Domnule primar, ne întâlnim, în sfârșit, în „țara noastră”, a Banatului de munte.

▶ Tot gugulancă ai rămas Roxana...

Da, de cea mai curată origine dacică! Domnule primar, eu știu, dar pentru cititorii noștri, ca membru fondator al „Asociației Primarilor din Banatul Istoric”, vă rog să-mi spuneți câteva cuvinte despre ziua de astăzi.

▶ Cu plăcere, cu atât mai mult cu cât după cum vezi, această întâlnire este onorată de

personalități din mai multe județe și de un număr mare, foarte mare de participanți. M-am bucurat că domnul primar al Fârliugului, a să pregătească această întâlnire cu oamenii locului, în colaborare cu „Asociația Primarilor din Banatul Istoric”.

Capătă greutate această asociație!

▶ Da, cu fiecare zi, unde mai pui că ea s-a născut la o întrunire a primarilor ținută în comuna Coșteiu.

Ce proiecte are această instituție pentru viitorul apropiat?

▶ Unul din ele, cel la care se și lucrează, este cel care privește înființarea primului G.A.L., sub oblăduirea, ca să spun astfel, a asociației.

Cum mai stau lucrurile în comuna Coșteiu?

▶ La Coșteiu lucrurile stau bine, continuăm și vom continua munca de dezvoltare a comunei noastre, prin derularea a cât mai multe proiecte.

Vă întârzie birocrația?

▶ Ca pe toată lumea. Dar să știți că nu numai la noi, la români, întâlnești acest concept, au și străinii formalistii lor, dar cu perseverență și răbdare vom reuși să ducem toate proiectele la bun capăt.

De câteva săptămâni de zile a început un nou an școlar.

▶ Noi pregătim la Coșteiu, fiecare început de an școlar, din ziua când începe vacanța de vară, astfel că toamna, începutul anului școlar se desfășoară în parametri firești. Dovadă că la Coșteiu, administrația locală, acordă infrastructurii educaționale o importanță aparte.

Este un fapt recunoscut atenția pe care o acordați nu numai bunului mers al școlii ci și tinerilor din comuna dumneavoastră.

▶ Iubesc și prețuiesc cu egală măsură, pe toți tinerii comunei mele. Mi-aș dori, și spun asta din tot sufletul, ca o mare parte din ei, după ce-și termină studiile, să revină în comuna natală. Ei sunt garanția continuității neamului acesta românesc.

Și totuși, mulți dintre ei, pleacă în alte părți ale lumii.

▶ Aceasta e marea drama a acestui popor: exodul valorilor. Dar trăim cu nădejdea, că într-un viitor nu prea îndepărtat, țara noastră va găsi resursele necesare pentru a le asigura condiții de muncă și de salarizare pe măsura pregătirii lor.

Domnule primar, vă mulțumesc pentru timpul acordat cu amabilitate.

▶ Și eu îți mulțumesc și te felicit pentru felul în care ne promovezi comuna și locuitorii ei, în tot Banatul.

POEZIA DE ȚINUT MÎNTE

În prispa casei părintești

fragment

ADRIAN PĂUNESCU

Oricât de mare ar fi lumea,
pe care zilnic o slujești,
din când în când ceva te-ntoarce
în prispa casei părintești.

Pe-aici, călca odată mama,
cu pasul blând, ca din povești,
acum doar umbra ei tresare
în prispa casei părintești.

Nici vreme n-ai avut, la vreme,
copilăria să-ți trăiești,
nici să te mângâie părinții
în prispa casei părintești.

Sunt toate cum le-a pus natura,
pe uliți, pruncii strigă vești,
te-ntorci să-ți regăsești ființa
în prispa casei părintești.

Venea trudit pe ușă tata,
erau mușcate la ferești,
acum e totul amintire,
în prispa casei părintești.

Căci n-are neam și n-are țară,
nici simțăminte omenești,
cel care nu se simte bine
în prispa casei părintești.

NE-AM INTERESAT PENTRU DUMNEAVOASTRĂ

PROGRAMUL Rabla și PENTRU ELECTROCASNICE

AUREL MIHUȚ

Potrivit unui proiect de ordin publicat de Ministerul Mediului românii care își înlocuiesc un echipament electrocasnic vechi cu unul nou, cu consum redus de energie, în cadrul programului Rabla pentru electrocasnice, ar putea primi vouchere a căror valoare pornește de la: 200 de lei pentru mașini de spălat rufe cu eficiența energetică

că A++; crește la 300 de lei pentru mașini de spălat rufe cu eficiența energetică A+++; aparate de aer condiționat cu eficiența energetică la răcire (A+++/A++) sau pentru categoria frigider/combine frigorifice/lăzi frigorifice cu eficiența energetică A++; și poate ajunge la 400 de lei pentru categoria frigider/combine frigorifice/lăzi frigorifice cu eficiența energetică A+++.

Solicitanții se vor prezenta la unul dintre comercianții validați, după publicarea Ordinului de ministru, în vederea achiziționării echipamentului dorit. Suma finanțată corespunzătoare voucherelor se scade de către comerciant din valoarea totală a facturii echipamentelor achiziționate prin program (TVA inclus), iar diferența va fi suportată de către persoana fizică, din surse proprii.

Foaiia de Birchis

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Mulțumesc domnului primar Ioan Guțu și Consiliului Local

Alexandru Petru BOHOTICI - Director al Școlii Gimnaziale „Alexandru Mocioni”

Bună ziua, domnule director. Lată-ne din nou la începutul unui an școlar. Care sunt noutățile cu care școala își întâmpină elevii, părinții și dascălii?

▶ Pentru început pot spune că am avut parte de o vacanță foarte productivă în care am realizat un proiect important la școala din Birchis și anume renovarea completă a două săli de clasă în care vor învăța elevii de la gimnaziu, precum și reabilitarea fațadei școlii care a fost reparată și zugrăvită.

Totul s-a realizat cu sprijinul primăriei și așa dori pe această cale să mulțumesc în numele

tuturor beneficiarilor, domnului primar Guțu Ioan și Consiliului Local Birchis pentru ajutorul pe care ni l-au acordat, cum o fac de altfel de fiecare dată.

O noutate?

▶ O noutate de interes pentru elevii noștri este faptul că în anul acesta clasele simultane vor fi clasa a V-a simultană cu clasa a VI-a și clasa a VII-a simultană cu clasa a VIII-a, întrucât clasele a V-a și a VI-a studiază după noua programă iar clasele a VII-a și a VIII-a după vechea programă.

Puteți să ne spuneți câteva cuvinte referitoare la rezultatele obținute de elevii dumneavoastră la „Evaluarea Națională” din acest an?

▶ Sigur că da. Și în acest an absolvenții noștri au obținut rezultate destul de bune la

„Evaluarea Națională”, am avut o rată de promovabilitate de 60%.

O surpriză?

▶ Cea mai frumoasă surpriză ne-a făcut-o tuturor elevul Mage Andrei Iulian, care a reușit să obțină nota 10 la matematică.

Ce ați dori să le spuneți în final elevilor, părinților lor și colegilor dumneavoastră acum la început de an?

▶ Le doresc tuturor un an școlar plin de realizări, de împliniri și de succes pe toate planurilor, iar elevilor în mod special le-aș recomanda să învețe, să se implice în toate activitățile școlare și extrașcolare și să facă cinste școlii noastre așa cum au făcut-o și până acum.

Vă mulțumesc, domnule director, pentru timpul acordat.

RĂSFIND CARTEA DE ISTORIE A COMUNEI NOASTRE

INSULA „HADA”

AUREL VODICEAN

Al treilea sat aparținând comunei Birchis este Ostrovul, stabilit pe actualul loc din anul 1900.

Urmele fostului sat sunt la doi kilometri de Mureș. În 1918, ostrovenii au incendiat clădirea notarială, alăturându-se revoluționarilor. În apropiere, pe malul Mureșului, încărcat de istorie, a înfruntat veacurile satul Bulci, atestat documentar din anul 1225. În anul 1971, cu ocazia demolării unei clădiri medievale, s-au găsit cărămizi cu ștampila „Legiunii a XIII-a Gemina”. Se presupune existența unui castru, care străjuia granița daco-romană pe linia Mureșului. În clădirea medievală, ale cărei terasamente se văd și astăzi, au lucrat copiiști, scriitori de condice cu texte din istoricul roman Titus Livius. În 1551-1552, castelul, transformat, a jucat un rol important împotriva năvălirii otomane. În 1838, domeniul Bulci a fost luat în arendă de baronul

Fechtenberg, devenind proprietarul acestuia. În 1856, proprietatea este vândută lui Antoniu Mocioni.

Urmând firul apei în amonte, după patru kilometri, întâlnim satul Vărădia. Pe dealul din apropiere a existat o cetate fortificată, datând

din secolul al XIV-lea. În 1595, garnizoana otomană din acest punct strategic a fost complet distrusă de armatele ardelenne. În anii războiului anti-habsburgic (1703-1711), castelul, refăcut, a fost martorul ocular al luptei Coruților îm-

potriva garnizoanei imperiale stabilite la Vărădia. Trecând Mureșul cu brodul spre țarina Birchisului, ne întâmpină o zonă de pământ arabil și cu fânețe, limitată în partea opusă de apa Moltărețului, fost cândva albia Mureșului. Pe aici, el, bătrânul Mureș, inundă țarinele când își descătușează furia apelor, adunate în anii ploioși de pe versanții Zărandului.

Această insulă, numită „Hada”, cu brâul gros de trestii și sălcii, din care rațele sălbatice săgetează înălțimile, cu puful de iarbă și florile fânețelor, cu scaunele de pescari, ne trimite prin pitorescul ei spre minunatele povestiri ale marelui Sadoveanu. Pe cât de mirific, pe atât de blestemat a fost pământul Hadei, prin procesele justițiarie interminabile, purtate de-a lungul vremii, pentru revendicarea lui, a pământului, de către birchișeni și vărădieni în secolul al XVI-II-lea și începutul secolului al XIX-lea. A doua insulă, la fel de bine înzestrată de natură, este încercuită ceva mai sus de către Mureș.

Zona acestui al doilea Moltăreț este numită „Ungiul Hălălișului”, legat prin brod de satul Hălăliș, aparținător Săvârșinului.

PORTRET DE VIITOR ARTIST

Teodor Verigo, este un tânăr aflat în clasa a VII-a, ca treaptă școlară, dar mult mai sus pe aceea a talentului său artistic. Teodor, membru al ansamblului instrumental „Măruțelu”, a deslușit de la vârsta de zece ani, limbajul celest al muzicii. A îmbrățișat vioara, la îndrumarea bunicului său, care l-a convins că vioara trebuie socotită „regina instrumentelor”. Tudor l-a crezut și la nici zece ani, se împrietenise cu ea. De ce bunicul matern a fost cel care l-a îndrumat? Pentru că bunicul său, este un virtuoz al taragotului.

Ascultându-l pe acest foarte tânăr violonist, căruia îi prevăd un strălucit viitor, îi dau dreptate lui Remer-Anselme, care în „Peregrinările unei viori celebre”, spune că „nici un instrument muzical nu redă mai limpede și mai profund ca vioara personalitatea artistului”, exprimând nu numai caldă lui simțire, dar și pe aceea a compozitorului piesei muzicale.

Din albumul școlii

Clase moderne la școala din Birchis

PAGINĂ COORDONATĂ DE PROF. ADINA IGNAT

Foaia de Aquatim

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

CETATEA A REZISTAT...

DR. ING. ILIE VLAICU, DIRECTOR GENERAL AQUATIM

Odată ce apele de suprafață (ale râului și ale bălților) sunt evacuate, calitatea apei din râul Bega se îmbunătățește simțitor, fapt care-l determină pe același guvernator Mercy să ordone folosirea lor pentru alimentarea cu apă a Timișoarei. În anul 1732 se folosește

prima instalație mecanică pentru pomparea apei, alcătuită dintr-un sistem de roți hidraulice elevatoare, care ridică apa din râu, o curăță și o transmite prin conducte subterane, până în interiorul cetății.

Este prima astfel de instalație tehnică de pe teritoriul României și se compunea dintr-un turn cu rezervor, o conductă dublă de distribuție din lemn și din șase cișmele. Turnul sau castelul de apă cu rezervor era așezat pe un brat al Begăi din cartierul Fabric, în preajma piețetei de lângă Fabrica de Bere. Conducta străbătea un teren mlăștinos, traversa pârâul Suboleasa și apoi se ramifica. O ramificație ducea până la vechea biserică „Sfânta Ecaterina” și la cazarmile de cavalerie existente acolo

(zona liceelor Pedagogic și Loga de azi). Cealaltă conductă s-a îndreptat spre nord și atinge Poarta Transilvaniei (zona bancă-hotel Continental de azi), unde se ramifica din nou. O conductă mergea spre nord, până la Bastionul proviziilor sau Maria Terezia, și alta spre vest și sud, până în Piața Libertății de azi și la Castelul Huniazilor.

Creșterea rapidă a numărului populației în cartierul Cetate impune construirea de noi cișmele, pe lângă cele existente din 1732. Astfel că, în anul 1739, se construiesc încă două cișmele: una în fața Bisericii „Sfântul Gheorghe” din piața omonimă, și cealaltă în fața Bastionului Maria Terezia. Despre prima cișmea documentele vremii spun că era o aglomerație așa de mare, încât deranja serviciul divin din biserică; astfel încât, în anul 1752 se propune ridicarea unui zid între aceasta și biserică.

Lucrările de construcție, de extindere și de întreținere ale instalației, conductelor și cișmelelor au fost executate de meșteri locali, iar costurile au fost suportate atât de către oraș, cât și de Administrația Camerală Provincială. Conductele duble din lemn trebuiau schimbate destul de des, astfel încât Administrația solicită districtelor să execute și să trimită la Timișoara conducte din lemn de pin, scobite la mijloc, iar meșterul fântănar al

orașului se deplasează personal în pădurile din zona Vârșetului, pentru a alege esențele potrivite. În același timp, se cere, de la Orșova, confecționarea a multe sute de trunchiuri de copaci scobiți, din molid, anin și pin.

Lipsa unei surse proprii de apă și a unei instalații în interiorul fortificației este remarcată de regentul Iosif al II-lea, care notează în jurnalul său de zi: singura apă bună curge prin conducte duble din Fabric în oraș; dacă aceasta va fi, cum este și foarte natural, tăiată, atunci garnizoana și locuitorii nu mai pot exista și vor fi siliți de boli să capituleze fără asediu. Iosif al II-lea cere ca neajunsul să fie remediat fie prin săparea unor fântâni, fie prin construirea unor cisterne care să adune apa de ploaie. Au existat planuri anterioare care prevedeau construirea unor asemenea captatoare de apă pe acoperișurile clădirilor, dar nu există probe că s-ar fi și executat. Gravitatea situației i-a făcut pe unii istorici sau militari să sugereze chiar dărâmarea zidurilor cetății și declararea Timișoarei ca oraș liber. Până la urmă, cetatea a rezistat chiar și asediului de 144 de zile din anul 1849, deși problema apei potabile din interiorul fortificației nu a fost rezolvată corespunzător.

BEGA BULEVARD LA EDIȚIA A XI-A

LOREDANA LEORDEAN

De mai bine de zece ani, la început de toamnă, în Timișoara se întâmplă... Bega Boulevard, festivalul ce aduce animație, distracție și public de toate vârstele pe malurile canalului care traversează orașul. Pentru două-trei zile, malurile Begăi din zona centrală a orașului, de altfel un loc popular pentru plimbările de weekend, atrag o mulțime de curioși și amatori de muzică, artă, divertisment și ateliere, pentru toate vârstele.

Organizatorul Bega Boulevard, primăria Timișoara, a pregătit noutăți, și nu puține, la a XI-a ediție a festivalului, ce a avut loc pe malurile Begăi, între Podul Mihai Viteazul și Podul Maria.

După deschiderea oficială, Bega a acaparat imediat

atenția publicului, în scenă intrând vapoarele! La parada ambarcațiunilor au participat vapoarele societății de transport public, Administrației Bazinale a Apelor Banat, ale mai multor cluburi sportive, formațiunii Salvo și organizației ISU Banat, dar și nelipsita corabie a piraților.

Tot Bega a fost scena surprizei, și totodată a atracției principale din a doua seară a festivalului, spectacolul de proiecții 3D pe apă, un show inedit de lumină și culoare, care a repovestit, mai altfel, povestea premierelor înregistrate de Timișoara de-a lungul timpului și a simbolurilor orașului.

Pe malurile apei, la Bega Boulevard au cântat și încântat auditoriul Taxi, Mandinga, Alexandra Ungureanu, Jo, Cover Up, Peregrinii, Nadayana, ori

DJ K-lu și Sean Norvis.

CRISTINA NICA - DOCTORUL DE... SUFLETE DIN AQUATIM

CRENGUȚA RADOSAV

Perfect de acord cu următoarea afirmație a unui doctor român: „A fi medic înseamnă să percepi medicina și în dimensiunea sa umanistă, nu numai în latura sa tehnică. Cu alte cuvinte, știința în medicină trebuie să aibă și conștiință”.

Perfect de acord că excepțiile, pe care fiecare dintre noi le cunoaștem, ne transformă, din bolnavi, de orice natură, în sănătoși cu optimism în traistă și speranță că purtătorii de halate albe... sau verzi chiar POT FI omenoși, calzi, empatici, sensibili, dăruiți nouă și abia apoi profesiei.

Până la urmă, dacă fiecare om este autorul propriei sale sănătăți sau boli (Buddha), atunci fiecare medic este autorul propriei noastre vindecări. Perspectiva noastră, în aceste circumstanțe, este una complicată, dar ia gândiți-vă la misiunea lui! Poate fi, deseori, una imposibilă!

Nu și pentru Cristina Nica, doctor Grey a noastră, a celor din Aquatim, cea care ne e psiholog înainte de-a ne fi... ceea ce scrie pe ecuson, medic primar în Medicina Muncii, cea care ne e prieten, înainte de a ne fi examinator.

A terminat Facultatea de Medicină, în vara lui 2003, iar în toamna aceluiași an și-a dat Rezidențiatul la București, cu specializarea Medicina Muncii. Din 2004 până în 2008, a fost medic rezident, din 2008, medic specialist, din 2016, este medic primar în Medicina Muncii. A mers frumos și inteligent, pe un traseu profesional de admirat, cu ambiție multă, deschidere, seriozitate și...și enormă dragoste de oameni!

Din 2015, e la noi. Are grijă nu de fișele noastre medicale – nu! ar fi banal pentru un om ca ea! – are grijă de bolile noastre, de suferințele noastre, de bucuriile și dezamăgirile noastre, e psiholog și psihiatru, prieten și medic deopotrivă, susținător la greu, mobilizator și companion de cursă lungă. Cristinei îi spui tot ce te apasă, i te destăinuie, fără strop de reținere, pentru că ea oferă ASTA.

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOAMNEI CRENGUȚA RADOSAV

INIMA OMULUI SE RĂZUIEȘTE CU RAZA IUBIRII

Început de octombrie, în livada casei scriitorului Vasile Todî, din apropierea Timișoarei, gutuile și-au pierdut puful și prin toți pomii, adie aripa toamnei. Zi nefiresc de caldă pentru această lună în care am ales să continui dialogul meu cu acest om, mai pretențios față de sine decât față de alții. Așezați, comod, pe scaunele din livadă, sărim, de-a lungul conversației, de la una la alta, gustând, în răstimpuri, din dulceața adusă de doamna sa, pe care el a rugat-o arghezian: „Puică, adă-ne, te rog, două dulceturi.”

Domnul meu, la trecuta noastră întâlnire, ascultați „Fântâna Blanduziei”, astăzi, în lumina galbenă a soarelui de octombrie, aici, în livada casei din pusta Banatului, Simfonia a VI-a.

Trebuie să recunoști că această lucrare minunată se pliază perfect pe conturul acestei zile de toamnă. Ritmurile ei îmi creează o stare de liniște, de bună dispoziție. În mintea sa, Beethoven lega această simfonie de lumea pastorală, cu țărani, cu izvoare, cu păsări și păstori. Astfel că i-a spus „Simfonia Pastorală”. Dealtfel, la începutul primei părți, Beethoven a scris cuvintele: „Trezirea unor sentimente voioase la sosirea la țară.” Sună cu adevărat încântător.

Lubiți muzica clasică?

Nu am educația necesară ca să o pot iubi, dar anumite creații îmi fac bine. Cum este aceasta de pildă.

Inghesuală mare pe listele pentru „europarlamentari” la liberali. Se cere Crin, Blaga...

Ce-au făcut ăștia bun la București, ca să facă și la Bruxelles?

E trist, dar alții nu sunt...

Din păcate, este adevărat, constatarea ta reprezintă o stare reală, dealtfel, ne chinuim, de două decenii, să mai descoperim 11 fotbaliști, care să ne reprezinte cu cinste pe mapamond și nu găsim; de unde să scotem politicieni? „Nu se nasc glorie pe stradă și la ușa cafenelii.” Dar eu nu cred, că liberalii se vor sinucide cu Blaga. Au plătit, scump, cele două greșeli: coabitarea cu Ponta și unirea cu oamenii lui Băsescu. Care oameni, s-au dovedit navigatori buni pe apele dâmbovițene. Și liberalii mai trebuie să renunțe - dacă vor să mai însemne ceva pe eșicherul politic românesc - și la tradiția valahă a nepotismului și a cumetriilor. Un paradox: liberalii au oameni mai buni în teritoriu decât la centru. Din acest motiv, ei ar trebui să renunțe a mai impune oameni de la București, mai ales, pe listele transilvane. Țara Banatului, cel puțin, a votat greu oameni precum Gorghiu, ori Cioroianu. Cu atât mai mult cu cât Transilvania este o zonă total diferită cultural, social și economic de Vechiul Regat.

Totuși, Gorghiu, va putea fi întâlnită pe listele europarlamentare din Timiș.

Vorbești serios?

Evident, va candida cu susținerea filialei bănățene.

Ei, Caragiale, Caragiale, am ajuns să-l vedem pe Agamiță cu fustă. „Când schimbi pe cel mai mare, de sus, cu cel mai mic, / În cumpăna întoarsă nu s-a schimbat nimic”. Țară slabă, draga mea, slabă nu mică, atât de slabă, încât azi ca și ieri, România nu poate urma o altă politică, în afară de aceea de supunere. Mi se pare bizară această obțiune, a celor de la centru, atâta vreme cât șapte din zece primari liberali din Timiș, sunt peste această femeie. Peste ea, în sensul valoric, evident. Ei și în acest caz, întreb: de ce nu-și promovează liberalii capacitățile? De ce nu respectă, în interiorul partidului, scara valorică? Ciudat.

După cele petrecute în această vară, se poate vorbi de o recrudescență a tiraniei la noi?

Depinde, dacă te referi la violența guvernării, nu, nu putem vorbi de un comportament despot, dar, dacă ne raportăm la samavolnicia, care se face simțită atunci, când cei care guvernează iau decizii care șochează modul de a gândi al națiunii, atunci este îndreptățită întrebarea ta. Deși represiunea nu a reprezentat niciodată un semn de tărie, ci de slăbiciune.

Dacă aș răzui, cu briceagul, inima dumneavoastră, peste ce-aș da întâi?

Ei, și dumneata, „cu briceagul”, inima omului se răzuieste cu raza iubirii și astfel ai da peste iubire și apoi peste umor.

După ce ați declarat, recent, într-o emisiune televizată, se pare că puneți un preț serios pe umor.

„Cine are curajul de a râde, e stăpân pe lume, aproape la fel cu cel pregătit să moară.” *Leopardi!*

Bravo, se vede că ai făcut școala la vreme. Roxana, de multe ori m-am fript la degete cu flacăra iubirii, dar cu razele umorului niciodată și, mă odihnește încrederea că, nimeni, nicicând, nu-mi poate așeza, sub creșturile frunții, umbra tristeții și a răutății. Aici, pe pământ, totul este o ștregărie, până și Cosmosul este o păcăleală holografică - o spun nu eu, ci Niels Bohr, care a fost discipol al lui Einstein.

Poporul român, mai are umor?

Cu prisosință! Gena umorului se află înscrisă în ADN-ul românului.

se mai întâmplă uneori să se înșele, cum s-a amăgit în cazul lui Dragnea, dar asta se petrece rar.

De Dragnea nu poate râde?

Mai greu.

Comitetul Executiv al PSD a decis, cu vot majoritar, să îl susțină în continuare pe Liviu Dragnea la conducerea partidului.

Pentru că nu exista altă soluție. Puciștii care, în curând, vor fi arătați de Dragnea ca fiind insalubri pentru sănătatea partidului, s-au dovedit a fi niște inși intrați în timpul aghiorit. Aștia, chiar nu-l cunosc pe Dragnea, deși sunt creația lui.

Un deputat de Botoșani, Răzvan Rotaru, a declarat, după ședința CEx, că, până de sârbători, Dragnea va pica, precizând, că șeful său de partid «nu va ajunge să trăiască sârbătorile alături de Irina.»

Un semidoct prost crescut.

Îl cunoașteți?

M-a ferit Dumnezeu!

Atunci, de ce-l caracterizați astfel?

Pentru că atunci când faci predicții politice - și nu numai - privind viitorul unui adversar, chiar dușman să-ți fie, bunul simț îți impune să nu-i treci pragul casei. Ai ce ai cu Dragnea, este disputa ta bărbătească, pe care trebuie să o duci, fără a transgresa pragul familiei sale. Pe insul, de care mi-ai vorbit, îl percep ca pe o ființă primitivă, tocmai pentru că este predispus să creadă doar în ceea ce corespunde dorințelor sale. Fără nici o judecată critică.

Cum vă explicați, ca scriitor, că nici de această dată Dragnea nu a putut fi debarcat?

Ca scriitor cred că Dragnea, în copilărie,

mânca pepeni câștigați la zaruri rotite în bocanci fără pinge. Dom' Liviu a fost crescut de un tată-milițian, cu cascheta atârând de coarnele dracului, lângă doaga butoiului. Așa a topit cătușele bătrânului într-un creuzet de partid, din care a scos zăbala pe care le-o pune la toți cei mușcați de noaptea dosarelor, precum și aceluia care se prefac a nu simți, cât de penibilă e condiția de slugă.

Și ca simplu cetățean?

Ca simplu cetățean, te întreb, la rându-mi: - Roxana, știi, de ce e greu de bătut Dragnea?

...

Pentru că nu-și permite iluzii și, uneori, joacă la cacialma. Draga mea, pentru orice om politic singurul lucru important este să-și păstreze puterea. Și Liviu Dragnea, stăpânește bine această putere care îl ajută să-și calculeze acțiunile în vederea singurului rezultat care îl interesează: succesul. Prin urmare, scopul scuză mijloacele, cum spunea „majordomul diavolului”, cel care îndeplinind timp de mai mulți ani funcția de secretar al Cancelariei din Florența, l-a cunoscut bine pe Cezare Borgia.

Mai știe poporul acesta să râdă, domnul meu?

Fată dragă, poporul român nu a încetat niciodată să râdă. Chiar și în momente tragice. Un exemplu: Pino Caramitru, îmi povestește odată, că pe el l-a prins cutremurul din '77, cu „Răceala” lui Sorescu. În rândul întâi, se afla maestrul Radu Beligan și, când a început cutremurul, Beligan s-a urcat pe scenă și a fugit cu artiștii, nu cu publicul, pe la ieșirea

VASILE TODI

Păi, nu vezi ce conducători își alege? Numai pe cei de care poate râde. Din păcate,

spectatorilor. Piesa era cu turci de la curtea bizantină, iar ei erau îmbrăcați cu turbane, cu iatagane. Au ieșit în nebunia aia cu Moțu Pittiș, cu Ogășanu, cu Ileana Predescu în Piața Kogălniceanu. Frumoasa Ileana Predescu - actriță de for interior - în vânzoleala creată de răzvrătirea pământului, a ieșit desculță, iar afară era frig! Atunci, s-a apropiat de un domn năucit de spaimă, spunându-i: „Domnule, pot să stau cu picioarele pe pantofii dumneavoastră, că e frig?”. „Stați, doamnă, îi răspunde politico omul, nu asta e problema. Eu înțeleg, e cutremur, dar, de ce au năvălit și turcii peste noi?” Roxana, noi românii suntem din plămada din care sunt făcute visele și iubirea și râsul!

De ce zâmbiți?

Că tot vorbim de capacitatea, de darul românului de a râde, de cei ajunși în fruntea țării, mi-am amintit, că nici sârmanul rege Mihai, nu a scăpat: „N-a fost rege mai dihai / Ca al nostru brav Mihai: / În rezel, cu rusu-n față, / Și-a dat... țara pentru viață! Până și agenții Siguranței, de atunci, au dovedit simț al umorului: o porecliseră Roaiba pe Elena Lupescu, amanta tatălui său.

Ce destin trist a mai avut acest monarh...

Și l-a cam făcut. A fost singurul rege, de pe acest pământ, care s-a predat fără să fi fost învins.

Ce detestați la întâlniri colocviale?

Lipsa de inteligență feminină, este mai dureroasă decât prostia bărbatului. Dar cum sărim, de la una la alta...

Curiozități gazetărești grăbite de netimpul interlocutorului.

Nu spune asta, eu am avut toată viața mea timp, timp pe care deseori mi-a plăcut să-l risipesc, dar niciodată să-l pierd.

Dialog CONSEMNAȚ DE
ROXANA FURDEAN

Ediție coordonată de Roxana FURDEAN